

Gorenjski Glas

PETEK, 24. OKTOBRA 2008

Leto LXI, št. 85, cena 1,25 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | NAKLADA: 22.000 IZVODOV | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Na obisku je bila britanska kraljica

Britanska kraljica Elizabeta II. in njen soprog princ Philip, vojvoda Edinburški, sta včeraj z brniškega letališča odpotovala iz Slovenije.

DANICA ZAVRŠI ŽLEBIR

Kranj - Kraljevi par se je v Sloveniji mudil na povabilo predsednika države Danila Türka. Na letališče Jožeta Pučnika je prispel v torek, ko so ju tam pričakali z največjimi državnimi častmi, otroka iz osnovne šole v Cerkljah Andrej Jelenc in Manca Mali pa sta ji izročila šopek. Precejšen del prvega dne sta kraljica Elizabeta II. in vojvoda Edinburški prežvela na Brdu, kjer so ju spre-

jeli z vojaškimi častmi, pozdravil ju je predsednik Danilo Türk s soprogo Barbaro Miklič Türk, tam se je srečala tudi s predsednikoma državnega zbora Pavlom Gantarjem in vlade Janezom Janšo, po popoldanskem obisku Ljubljane pa sta se na Brdo vrnila na slavnostno večerjo z blizu sto povabljenimi gosti. Brdo je bilo po letošnjem polletnem predsedovanju Slovenije Evropski uniji in junjskem obisku ameriškega predsednika Georja Bu-

sha z obiskom britanske monarhinje znova na preizkušnji. Kraljevi par je obiskal tudi Lipico, sicer pa sta precejšen del obiska preživela v Ljubljani. V Slovenski filharmoniji sta se udeležila podelitve zlatih priznanj mednarodnega programa za mlade Mepi, katerega pobudnik je bil pred več kot pol stoletja ravno vojvoda Edinburški. Podelil jih je mladim iz škofjeloške gimnazije, kranjskega tehničnega centra in domačinske srednje šole.

Včerajšnje slovo britanskega kraljevega para na letališču Jožeta Pučnika na Brniku

Sparove znižane cene!

Ponudba velja do 26.10.2008 oz. do prodaje zalog.

Svinjsko stegno
brez kosti, postrežno,
Meso Kamnik, 1 kg
redna cena 5,09

V AKCIJI
3,79
25%
ceneje

SPAR INTERSPAR KRANJ

Pri nas je denar vreden več.

Gorenjska Banka

3-mesečni depozit
5% obrestna mera!

Rogla Krvavec

Do 15. 11. 2008 izkoristite do 15% popust s SKARTO Z SMUČARSTVA

PREDPRODAJA SMUČARSKIH VOZOVNIC

Unitur
04 25 25 931
03 75 76 381
01 22 29 264
www.unitur.si

Urni kazalec za eno uro nazaj

Po vladni uredbi o določitvi obdobja poletnega časa se poletni čas konča zadnjo nedeljo v oktobru ob 3. uri, takrat je urni kazalec treba pomakniti za eno uro nazaj. Noč s sobote na nedeljo bo torej eno uro daljša. Obdobje poletnega časa se bo spet začelo zadnjo nedeljo v marcu ob 2. uri.

85 GORENJSKA

Izjemna najdba v Poljanah

Ob rekonstrukciji ceste skozi Poljane so delavci po naključju našli temeljni kamen cerkve sv. Martina. Kamen je umetno obdelan, s pokrovom in letnico 1710, v vdolbini pa so bili trije medaljoni, zdrobljena posodica in listina, ki je v slabem stanju.

3

GORENJSKA

Sporen komunalni prispevek

Krajani severnega dela Primškega so dobili odločbo o plačilu komunalnega prispevka od 600 do 1.400 evrov na hišo. Ker se jim to zdi sporno, se bodo na odločbo pritožili. Na občini zatrjujejo, da je odlok iz letošnjega februarja skladen s predpisi.

4

RAZGLEDI

Osební stečaj za prezadolžene

Novi zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju je za poravnavo obveznosti fizičnih oseb do upnikov uvedel osebni stečaj. O tem smo se pogovarjali s stečajnim upraviteljem Jankom Mačkom.

10

ZADNJA

Sporazum o lastništvu otoka

Po sporazumu med ministrstvom za kulturo in ljubljansko nadškofijo bo država ostala lastnica Blejskega otoka, objekti na njem pa bodo v lasti blejske župnije. Župnija se je s tem odpovedala zahtevi za vrnitev otoka v naravi.

24

VREME

Danes bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo, jutri bo pretežno oblačno, v nedeljo pa deloma sončno z jutranjo meglo po kotlinah.

5/14°C

24. jutri: pretežno oblačno

vsebina

KRATKE NOVICE

LJUBLJANA

Ustanovili poslanske skupine

Predsednik državnega zbora **Pavel Gantar** je v sredo predsednika države **Danila Türka** obvestil o ustanovitvi poslanskih skupin. S tem so izpolnjeni formalni pogoji, da lahko predsednik republike prične posvetovanja o določitvi kandidata za predsednika vlade. Poslansko skupino Socialnih demokratov (SD) vodi **Bojan Kontič**, Slovenske demokratske stranke (SDS) **Jože Tanko**, ZARES - nove politike **Gregor Golobič**, Demokratične stranke upokojencev Slovenije (DeSUS) **Franc Žnidaršič**, Slovenske nacionalne stranke (SNS) **Zmago Jelinčič Plemeniti**, Slovenske ljudske stranke (SLS) **Jakob Presečnik**, Liberalne demokracije Slovenije (LDS) **Borut Sajovic**, v poslanski skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti pa sta poslanec italijanske narodne skupnosti **Roberto Battelli** in poslanec madžarske narodne skupnosti **László Góncz**. D. Ž.

KRANJ

Odmevna razstava v Kölnu

Združenje civilnih žrtv vojne 1941-1945 Kranj, ki si že več let prizadeva, da bi jim priznali odškodnino za prestano gorje, je na nedavni novinarski konferenci poročalo o razstavi, ki so jo septembra odprli v dokumentacijskem centru v Kölnu. Z razstavo Nacionalsocialistična politika germanizacije v Sloveniji 1941-1945 in borba za odškodnino skuša združenje v sodelovanju s somišljeniki v Nemčiji podkrepiti svoje zahteve in obvestiti nemško javnost o tem, kar se je med vojno dogajalo v Sloveniji. Razstavo bodo nato postavili še v Nürnbergu, zatem pa še v Leipzigu in Hamburgu. Združenje, ki si tudi pri domačih oblasteh že več let zama priprave za izplačilo odškodnine žrtvam vojne, bo svoje zahteve naslovlilo tudi na novo vlado, napoveduje **Tone Kristan**. Pred kratkim je praznoval 80 let in ko je nazdravil s kranjskim županom in po novem poslancem **Damijanom Pernetom**, mu je dejal, da tudi od njega pričakuje pomoč. D. Ž.

BREZNICA

Na spominskem srečanju tudi France Bučar

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska danes ob 19. uri v kulturnem domu na Breznici (v občini Žirovnica) prireja srečanje, namenjeno spominu na 26. oktober 1991, ko je iz luke Koper odplula JLA in je, kot poudarjajo v združenju, Slovenija resnično postala samostojna in suverena. Gost srečanja bo **France Bučar**, ki bo predstavil svoja videnja na temo Rojstvo - odraščanje - zrelost države. A. H.

KRANJ

Jelko Kacin gost zavoda Korak

V zavodu Korak v Kranju, kjer se ukvarjajo z rehabilitacijo in usposabljanjem ljudi po poškodbah glave, so danes v goste povabili evropskega poslanca **Jelka Kacina**. Pridružili se jim bodo tudi prijatelji iz društva Humana, kjer se družijo ljudje s težavami v duševnem zdravju. **Jelko Kacin**, sicer član stranke LDS, je bil za evropskega poslanca izvoljen leta 2004, mandat v Evropskem parlamentu pa se mu izteče prihodnje leto, ko bodo znova volitve. Gostiteljem bo pripovedoval o svojem delu. D. Ž.

KRANJ

Nenačelna kranjska koalicija

Svetnika NSi v kranjskem občinskem svetu **Janez Jereb** in **Matevž Kleč** znova sporočata, da nista člana sedanje koalicije v mestnem svetu MO Kranj. "Smo edina stranka, ki je javno podprla sedanjega župana na lokalnih volitvah leta 2006. V dveh letih so nekateri takrat izvoljeni zamenjali stranko in se s tem izneverili svojim volivcem," poudarjata svetnika NSi, ki zato nista podpisala Aneksa h koalicijski pogodbi. D. Ž.

Jutri za mizo že vsi štirje

Najverjetnejši mandatar **Borut Pahor** predsednikom morebitnih koalicijskih strank poslal čistopis predloga koalicijske pogodbe, o kateri naj bi se stranke izrekle do jutri, ko bodo prvič sedli za pogajalsko mizo vsi štirje partnerji.

DANICA ZAVRL ZLEBIR

Ljubljana - Koalicijska pogajanja še kar trajajo. Potem ko se je trojčku iz predvolilnega dogovora znova pridružila še stranka DeSUS, so med pogajalci štirih partneric prihodnje koalicije potekala usklajevanja glede vsebine koalicijske pogodbe. Sedaj je nared že čistopis, prihodnji mandatar **Borut Pahor** ga je poslal predsednikom **Gregorju Golobiču** (Zares), **Katarini Kresal** (LDS) in **Karlu Erjavcu** (DeSUS). Stranke naj bi se do predloga opredelile do jutri, ko naj bi se na skupnem sestanku predsednikov strank in pogajalskih skupin dokončno dogovorili in oblikovali vsebinski del koalicijske pogodbe. Tokrat bodo za pogajalsko mizo prvič skupaj vsi štirje morebitni koalicijski partnerji. Ta teden se je namreč na pogajanja vrnil tudi predsednik stranke DeSUS **Karl Erjavec**, ki je splošno vztrajal, da obdrži mesto ministra za obrambo, če naj gre njegova stranka v vlado **Boruta Pahorja**, pozneje pa je stranka vendarle našla

Dva od prihodnjih koalicijskih partnerjev: **Borut Pahor (SD)** in **Gregor Golob (Zares)** / Foto: Tina Duič

skupen jezik s tremi koalicijskimi partnerji (SD, LDS in Zares) in se začela usklajevati glede vsebine. Kadrovske rešitve namreč še vedno niso predmet pogajanj, vsaj tako zatrjujejo v pogajalskih skupinah. Pogovori pa so zadevali več skupnih področij, od pokojnin in socialne do zdravstva. Predsednik DeSUS **Karl Erjavec** je ta teden po sestanku pogajalskih skupin SD in DeSUS izjavil, da po-

gajanja potekajo v konstruktivnem vzdušju in da se čuti enokopravnega partnerja ter da bodo verjetno našli soglasje tudi glede nekaterih težjih vprašanj. Med ta sodi tudi vprašanje najnižjih pokojnin, za katere si v stranki DeSUS želijo, da bi se tistim, ki prejemajo najnižje prejemke, materialni položaj izboljšal. Zagovarjajo rešitev, da bi se prejemnikom najnižjih pokojnin na robu rev-

ščine pokojnine hitreje usklajevale kot drugim, konkretne rešitve pa bodo še stvar pogajanj.

Začelo se bo tudi dogovarjanje o tem, komu bodo šli posamezni ministrski položaji. Kdaj bo odločanje o mandatarju za sestavo vlade v parlamentu, pa je sedaj odvisno od predsednika države, ki mora mandatarja predlagati državnemu zboru. Ta teden ima predsednik **Danilo Türk** obveznosti zaradi obiska britanske kraljice **Elizabete**, v prihodnjih dneh bo na državniškem obisku na Kitajskem. Kot je dejal na ustanovni seji državnega zbora, pa s postopki ne gre odlašati in najbrž ne bo čakal skrajnega roka, 15. novembra, da predlaga mandatarja in se potem začne oblikovati nova vlada. Ta čas so se v državnem zboru oblikovale poslanske skupine in imenovale svoje vodje, dogovarjajo pa se tudi o tem, v katerih odborih bodo sodelovali njihovi poslanci. Predpogoj, da predsednik države predlaga mandatarja, je posvetovanje s poslanskimi skupinami.

Evropski parlamentarci v Kranjski Gori

MARIJANA AHAČIČ

Kranjska Gora - Pretekli petek so se v okviru obiska Komiteja Evropskega parlamenta za regionalni razvoj v Sloveniji, Italiji in Avstriji evropski parlamentarci ustavili tudi v Kranjski Gori. Delegacija je preverjala projekte ERDF in INTERREG, ki jih sofinancira Evropska unija; pri nas si je ogledala projekt gradnje žičnic v Kranjski Gori in obiskala trilateralni vrtec, ki že tretje leto deluje v sklopu osnovne šole **Josipa Vandota** Kranjska Gora.

V Kranjski Gori so v zadnjih petih letih z denarjem evropskih skladov zgradili tri nove žičnice: sedežnico Pod-

Evropski parlamentarci so se v vrtcu v Kranjski Gori naučili prvih slovenskih besed.

koren, ki so si jo je v petek ogledala skupina evropskih parlamentarcev, ter sedežnico **Kekec** in **Vitranci**. Prav

tako z evropskim denarjem bodo v prihodnjem letu ob žičnicah zgradili še park za deskarje in sankarsko prog.

V čezmejnem projektu trilateralnega vrtca sodelujejo vrtci iz občin Kranjska Gora, Trbiž in Čajna v Ziljski dolini. Tri vzgojiteljice izmenično prihajajo enkrat tedensko v vsakega od njih - tako se dva oddelka otrok v Kranjski Gori in eden v Ratečah enkrat tedensko srečujejo z italijansko govorečo vzgojiteljico in enkrat tedensko z vzgojiteljico iz Avstrije.

Kot je poudarila vodja delegacije **Constance Kriel**, so se evropski parlamentarci z velikim zanimanjem seznanili z območjem, kjer se srečujejo tri različne kulture. "Uživali smo predvsem, ko smo videli, kako že otroci čutijo bogastvo območja, na katerem živijo."

LJUBLJANA

Elektronski sistem tudi v slovenščini

Ameriške oblasti so 1. avgusta začele poskusno izvajati elektronski sistem za odobritev potovanja (ESTA) za državljane 27 držav članic programa visa waiver, ki za poslovni ali turistični obisk ZDA do 90 dni ne potrebujejo vizuma. 12. januarja 2009, ko bo elektronski sistem registracije postal obvezen, bo nadomestil prejšnje formulare. Potnike pozivajo, da se že pred obveznim rokom odločijo za elektronsko registracijo na naslovu <https://esta.cbp.dhs.gov>. Od 15. oktobra so informacije in navodila na voljo tudi v slovenskem jeziku. D. Ž.

BERLIN

Vloga žensk pri vključevanju priseljencev

Pod tem naslovom je v začetku oktobra v Berlinu potekal 3. kongres EWA (The European Women's Association), ki se ga je udeležila tudi predstavnica Ženske zveze pri NSi kranjski ljudski stranki **Irena Ahčin**. Udeleženke so sprejele resolucijo, v kateri so poudarile, da je za vključevanje v družbo zelo pomembno znanje jezika, zato je treba priseljencem omogočiti učenje jezika države, kamor so prišli. Pomembno je tudi njihovo vključevanje v javno življenje v novem okolju, posebno pozornost pri tem pa posvetiti ženskam. D. Ž.

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **MARIJA ZUPANČIČ** iz Gozd Martuljka.

Izjemna najdba v Poljanah

Ob rekonstrukciji ceste skozi Poljane so delavci po naključju našli temeljni kamen cerkve sv. Martina.

BOŠTJAN BOGATAJ

Poljane - Občina je ob delih na Gorenjski panoramski cesti, ki jo sofinancira Evropska unija, v Poljanah predvidevala najdbo temeljev cerkve sv. Martina, ki jih bodo označili na cesti in tudi posmrtno ostanke s pokopališča ob prejšnji cerkvi, zato so se del lotili z veliko pieteto. Povezali so se z Zavodom za varstvo kulturne dediščine, povsem po naključju pa so po zaključku del našli tudi temeljni kamen. "Potem ko smo očistili temelje in jih evidentirali, so gradbeniki temelje odstranili, pri tem pa je bager zagrabil tudi temeljni kamen, iz katerega je padla vsebina," pravi arheologinja **Alenka Ramšak** in dodaja: "To najbrž dokazuje začetek gradnje, kar je treba še potrditi, ob nadaljnjih delih pa upamo, da bomo več izvedeli tudi o gotski cerkvi, ki je tu stala prej." Temeljni kamen in vsebino hrani Loški muzej.

Temeljni kamen je umetno obdelan, velik približno

30 krat 30 centimetrov, s pokrovom in letnico 1710. V vdolbini so bili trije medaljoni, zdrobljena posodica in listina, ki je v slabem stanju, saj je temeljni kamen zalivala voda. "Vedeli smo, kje je v Poljanah stala cerkev, zato smo šli na delo s spoštovanjem, vendar temeljnega kamna nismo pričakovali," je vesel župan **Milan Čadež**. Medaljoni pričajo o veljakih, predvsem cerkvenih, ki so imeli vpliv v letu 1710 - papež **Klemen XI.**, Janez **Frančišek**, škof v **Freisingu**, župnik **Šink** iz **Poljan**, pa rimski cesar **Jožef I.** in loški glavar in kaščar **Jožef Anton Evzebij Halden**. Na enem od medaljonov je tudi grb freisingškega škofa **Eckherja**, v katerem je črnc, kot ga ima tudi grb **Občine Škofje Loke** in sedanjega papeža **Benedikta XVI.**, in podobno.

Kot smo že poročali, je bila cerkev sv. Martina v Poljanah porušena leta 1954, desetletje prej pa so partizani razstrelili zvonik, ob čemer je bila poškodovana tudi cerkev. Kljub načrtom za obnovo so jo podrli, razlogi pa so bili oviranje pogleda na hribe, kazi videz vasi, ovira promet in je brez umetniške vrednosti. "To je bilo politično dejanje, s katerim naj bi izsiljevali takratnega škofa **Antona Vovka**," pravi poljanski župnik

Največji najdeni medaljon iz leta 1710 / Foto: Jaka Šušter

Jože **Stržaj**, ki je tudi razvozal kratice v latinščini na medaljonih. Župnik za leto 2010, ob tristoletnici postavitve cerkve, napoveduje izdajo spominskih medaljonov (nekaj bo tudi popolnih replik), kje bodo končali originali, pa danes v Poljanah še ne vedo.

Dom za starejše končan decembra

Odpri ga bodo med božičnimi prazniki, prijave pa bodo pričeli sprejemati 3. novembra.

PETRA LOTRIČ

Srednja vas v Bohinju - Župnija Srednja vas v Bohinju je letos v začetku januarja pričela graditi Dom za starejše občane Sv. Martin. V času božičnih praznikov načrtujejo odprtje, prve stanovalce pa bodo v dom pričeli sprejemati predvidoma v prvih dveh mesecih prihodnjega leta. Dom bo imel 22 dvo- in 21 enoposteljnih sob s kopalni-

cam in sanitarijami. Z domom pa se odpira tudi 30 novih delovnih mest, nekaj med njimi še ni zasledih. Dom, ki ga sestavljajo tri klasično zidane hiše, ki so med seboj povezane v eno bivalno enoto, bo skupaj z dovoznimi potmi in ureditvijo okolice stal približno 4,3 milijona evrov. Milijon je prispeval sklad TSM iz Švice, 1,3 milijona pa posamezni donatorji, župnija je prispevala štiri-

sto tisočakov. Za preostalo vsoto bodo najeli kredit, še naprej pa zbirajo tudi donacije. Pred nedavnim so občani Bohinja s pošto dobili tudi plačilne naloge, prek katerih so lahko nakazali svoje prispevke. Do bivanja v domu bodo upravičeni tisti, ki zaradi starosti ali drugih razlogov, ki spremljajo starost, niso sposobni za samostojno življenje. To velja tudi v drugih slovenskih domovih za starejše.

Dom bo poleg celodnevnega varstva starejših omogočal tudi dnevno varstvo, ki ga bodo lahko koristili tisti starejši občani, ki bi radi v dom prihajali le čez dan, stanovali pa doma. Plačniki bivanja bodo uporabniki sami, zdravstvenonegovalne storitve pa bo plačeval zavod za zdravstveno zavarovanje. Prijave bodo v domu pričeli zbirati 3. novembra, tiste, prispele pred tem datumom, ne bodo veljavne.

Sv. DUH

Zanemarjen borčevski spomenik

Krajani Sv. Duha so nas opozorili, da je spomenik padlim v NOB v vasi zelo zanemarjen, da so se borci očitno postarali in zato ni nikogar, ki bi skrbel za znamenje. Kdo je za to odgovoren? Vprašanje smo naslovili na občino Škofja Loka, ki v svojem proračunu vsako leto nameni določeno vsoto denarja za redno vzdrževanje in urejanje ter obnovo spominskih znamenj. "Vsako leto se tako temeljiteje uredi tisto, ki je najbolj potrebno obnove (letos je šlo za prestavitve spominskega znamenja NOB na Križni gori). V zvezi s spomenikom pri Svetem Duhu smo letos sklenili služnostno pogodbo o pravici dostopa na zemljišče za potrebe vzdrževanja omenjenega spomenika, do prvega novembra bodo opravljena tudi najnujnejša vzdrževalna dela, to je odstranitev zarastaj in čiščenje znamenja. Prav tako smo pridobili že tudi predračun za celovito obnovo spomenika pri Svetem Duhu, ki ga bomo obnovili do spomladi. V letošnjem letu je namreč nujna še delna sanacija notranjosti spomenika Vešterski mlin, odgovarja Jernej Tavčar iz občinske službe za odnose z javnostjo. D. Ž.

Državno jamstvo bankam

Slovenija sprejema nove ukrepe za zagotovitev stabilnosti finančnega sistema.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana - Države članice Evropske unije so se na nedavni seji Evropskega sveta dogovorile za skupno reševanje finančne krize, pri tem pa naj bi vsaka država posebej sprejemala ukrepe, ki bodo prilagojeni razmeram na nacionalnem finančnem trgu. Ministrstvo za finance je v dogovoru z Banko Slovenije in z nadzorniki finančnega sistema že pripravilo spremembe zakona o javnih financah, ki predstavljajo pravni okvir za sprejemanje ukrepov, s katerimi naj bi v Sloveniji še naprej zagotavljali stabilnost finančnega sistema. Predlagane spre-

membe zakona bodo omogočile državi, da bo zagotovila bankam do osem milijard evrov poroštev za najemanje posojil na medbančnem trgu, dala posojila kreditnim ustanovam, zavarovalnicam, pozavarovalnicam in pokojniskim družbam in v skrajnem primeru sodelovala v bankah s kapitalskimi naložbami. Medtem ko je trenutno aktualen le prvi ukrep, to je državno jamstvo bankam za pridobivanje finančnih virov na mednarodnem trgu, naj bi bila druga dva ukrepa le preventivna. Predlagani ukrepi naj bi veljali najdlje do konca prihodnjega leta, izvajali pa naj bi jih le v primeru, če bo za to potreba.

ŽELEZNIKI

Med sanacijo oproščeni plačila najemnin

Železnikarski občinski svetniki so na zadnji seji sprejeli sklep, da zaradi sanacije po ujmi in oteženih delovnih razmer v Zdravstvenem domu Železniki uporabnike prostorov v prvem nadstropju od avgusta 2008 do vključno januarja 2009 oz. do zaključka gradnje oprostijo plačila najemnine. Kljub sanaciji namreč zobozdravstvene ambulante, patronaža, zobni tehnik, pediatrija in ginekologija ostajajo v obstoječih prostorih v prvem nadstropju zdravstvenega doma, saj ni možnosti za preselitev na drugo lokacijo. "Ogromno je hrupa in tresenja, celoten objekt je pravo gradbišče, ki ne omogoča normalnih delovnih razmer za zdravstvene dejavnosti. Občasno pride do problemov pri zagotavljanju tople vode, elektrike, sanitarij več mesecev v objektu sploh ne bo, dostop v objekt je zasilen," je v gradivu za občinski svet pojasnil župan Železnikov **Mihael Prevč A. H.**

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavri Zlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARIJI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alerika Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Urša Peterneš, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic, Cveto Zaplotnik, Danica Zavri Zlebir, Stefan Žargič

stalni sodelavci:

Marijana Ahačič, Maja Beretonc, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Kožnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladín, Marjeta Smolnikar, Ana Volčjak

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Trčekel

TEHNIŠKI UREDNIK
Grego Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Vozlič

VOJDA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

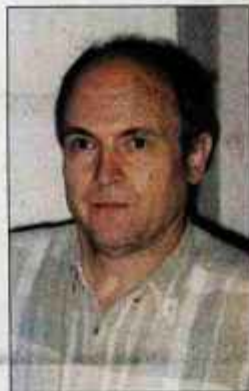
GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Blewensova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mail oglasil in ovrstnice: tel.: 04/201 42 47 (oprjem na avtomatskem odzivniku 24 ur dnevno); uradne ure: vsak delovni dan od 8. do 19. ure / Gorenjski glas je polletnik, izhaja ob sobotah in petkih, v nakladi 23.000 izvodov / Redne prijave: Miza Gorenjska, Lesnava Gorenjska (enkrat letno) in dveletni priročnik / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,25 EUR, letna naročnina: 131,25 EUR, Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vključen DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tisočih števil časopisa do prvega preklika, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku oglasne trženja: tel.: 04/ 201 42 48.

Umril je Vladimir Knific

IGOR KAVČIČ

Kranj - Vladimir Knific (1950-2008), na Filozofski fakulteti je leta 1976 diplomiral iz etnologije in umetnostne zgodovine, je med letoma 1996 in 2006 vodil kranjsko enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine, zadnji dve leti pa je tu deloval kot konservatorski svetnik. Vse svoje aktivno življenje si je prizadeval za ohranjanje in ustrezno izrabo nepremične kulturne dediščine Gorenjske. Veliki osebni zavzetosti za ohranitev bisero etnološke dediščine Gorenjske in njegovim vztrajnim prizadevanjem za ustrezno vključevanje dediščine v sodobne razvojne tokove gre zahvala, da so nam danes na ogled Liznjekova domačija v Kranjski Gori, Oplenova hiša v Studorju v Zgornji Bohinjski dolini, Petračeva fužinarska hiša v Kropi, Pocarjeva domačija v Zgornji Radovni ..., če naštejemo le nekaj najpomembnejših objektov. Skrbel je tudi za ohranjanje tehnične dediščine nekdanjih fužinarjev in železarjev, kot je na primer Jenkova kovačnica na Zgornjem Jezerskem. Pod njegovim strokovnim vod-

Vladimir Knific

stvom je bilo prenovljeno trško jedro Kroepe.

Njegovo dolgoletno proučevanje in prizadevanja za obuditev območja Stare Save na Jesenicah je leta 2006 kronalo odprtje obnovljene stavbe nekdanje Kasarne, v kateri so prostor našli tamkajšnji muzej in glasbena šola. Kot priznanje za svoje uspešno delo je leta 1999 prejel Steletovo priznanje za ureditev in prezentacijo Pocarjeve domačije v Zgornji Radovni, leta 2007 pa prestižno nagrado nevladne organizacije Europa Nostra za najboljši primer ohranjanja stavbne dediščine v letu 2006.

KRATKE NOVICE

PODBREZJE

Terezija ima sto eno leto

V sredo, 22. oktobra, je praznovala 101. rojstni dan Terezija Aljancič, Rezka za domače. Odraščala je na mali kmetiji pod Taborsko cerkvijo kot ena od osmih otrok. Svoje družine ni imela, zato je zadovoljna, da živi skupaj z nečakom Stanetom, njegovo ženo Veroniko in hčerko Špelo. Slab vid in šibko zdravje ji ne dopuščata več, da bi hodila okrog po vasi, kar je vedno rada počela. Zato pridejo drugi k njej na obisk. Tako je bilo tudi v torek popoldne, ko sta ji prinesla darilo župan Občine Naklo Janez Štular in njegova žena Slavka (na sliki s slavljem). Rezki so voščili tudi člani Društva upokojencev Naklo. S. S.

ZBILJE

Slovesnost zbiljskih gasilcev

PGD Zbilje vabi na slovesnost ob prevzemu novega gasilskega vozila GV-V1, ki bo v nedeljo z začetkom ob 10.30 pri gasilskem domu v Zbiljah. Po koncu uradnega dela bo sledil še družabni del s citiranjem Tomažem Plahutnikom in pevko Jožico Kališnik. Danes pa bo ob 18. uri v Zbiljah občinska gasilska vaja. M. B.

Sporen komunalni prispevek

Krajan Primskovega sever so dobili odločbe o plačilu komunalnega prispevka od devetsto do 1400 evrov na hišo, kar doslej ni bila praksa v občini.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - Krajanom v nekaterih predelih ulic na Primskovem sever, po popisu gre za 110 stavb, je zavrelo, ko so po pošti dobili odločbe o plačilu komunalnega prispevka v višini od devetsto do 1400 evrov na hišo. "Že pred začetkom gradnje bi nas morali obvestiti, da bomo morali za priključitev na kanalizacijsko omrežje obstoječih stanovanjskih hiš plačati komunalni prispevek in v kakšni višini," je povedala krajanica Marička Rakovec. Višino komunalnega prispevka so na občini odmerili na podlagi februarja sprejetega Odloka o programu opremljanja stavbnih zemljišč za komunalno opremljanje naselja Primskovo sever (Odlok). Odlok so torej sprejeli letos, gradbeno dovoljenje za ureditev kanalizacije na Primskovem sever so dobili že leta 2006, večinoma pa so gradili lani. "To pomeni, da plačujemo po novih pogojih za nazaj. Gde za retroaktivno učinkovanje sprejetega Odloka, in kot je meni znano, to slovenska zakonodaja prepoveduje," je menil krajan Igor Pipan. "Še vedno je veljavna tudi Odlok o komunalnem prispevku v MO Kranj iz leta 2003, po katerem se stavbam, ki so že v prostoru in se bodo na komunalno omrežje priključile, komunalnega prispevka ne odmeri. Torej mora to veljati tudi za naše stavbe," je povedal krajan Franc Čeh.

Na sliki je le nekaj krajanov, ki so bili na shodu v protest proti plačilu komunalnega prispevka, ki so jim ga zaračunali na občini.

Na shodu v Domu krajanov na Primskovem prejšnjo sredo je krajanje zanimalo, zakaj občina ni sprejela odloka, ki bi veljal za celo občino, saj menijo, da mora biti samo eno obračunsko območje. Podžupan Stane Štraus je povedal: "Imamo veljaven občinski odlok za novogradnje. Če pa se v določenem območju izboljšuje komunalna infrastruktura, se za to območje sprejme poseben program opremljanja. Doslej so ljudje res plačevali samo okrog 45 evrov (taksa za priključitev na omrežje, op. a.), a s tem denarjem ni bilo mogoče več graditi. Komunalna oprema na območju Primskovega sever stane približno 2700

evrov na hišo, krajanji bodo morali od tega plačati v povprečju tisoč evrov na hišo; razlika do polne cene bo šla iz občinskega proračuna, evropskih sredstev, določen del so občani plačevali in še plačujejo v ceni kanalizacije. Povsod, kjer se bo v prostoru še dograjevala komunalna oprema, bomo sprejeli programe opremljanja in bomo zaračunali komunalni prispevek. Res pa je, da v preteklosti tega ni bilo in da nekdo mora biti prvi. Ali ravnamo pravilno, smo se pozanimali tudi na ministrstvu za okolje in prostor. Odgovorili so nam, da je Odlok iz februarja letos veljaven in je skladen s predpisi." Podžupan je

omenjal tudi izterjave, če krajanji ne bodo poravnali te obveznosti.

"Leta smo redno plačevali kanalizacijo, sami smo plačevali tudi čiščenje greznic, za dolgo čakanje za priključitev na kanalizacijo smo pa zdaj še kaznovani z visokim zneskom plačila za komunalni prispevek," je povedala krajanica Barbara Grilanc. Krajanji so opozorili tudi na nepravilnosti pri izračunavanju komunalnega prispevka za kanalizacijo. Na shodu so povedali, da se bodo na odločbe pritožili, saj so prepričani, da je odmera komunalnega prispevka na podlagi februarja sprejetega Odloka sporna.

Vztrajajo pri azbestu v vodi

V civilni iniciativi za neazbestno pitno vodo še naprej zahtevajo zamenjavo salonitnih cevi in zaščito zajetja v Grabčah.

MATEJA RANT

Gorje - V civilni iniciativi za neazbestno pitno vodo občini Gorje, Bled in Radovljica so v sredo ponovili obtožbe izpred petih mesecev, da je prisotnost azbesta v tamkajšnjem vodovodu škodljiva za zdravje. Prepričali jih niso niti rezultati analize, ki jo je pred časom opravil kranjski zavod za zdravstveno varstvo, po kateri je prisotnost azbestnih vlaken v preiskanih vzorcih pitne vode nepomembna.

"Rezultati analize dokazujejo to, na kar smo opozo-

rili, in sicer da je v vodi azbest. To pomeni, da so salonitne cevi dotrajane in da se luščijo," vztraja Benjamin Šmid iz omenjene civilne iniciative. Podprl ga je tudi Bojan Preis, ki trdi, da je azbest tujeroden strup, ki ga v naši okolici ne bi smelo biti. "Raziskava zavoda za zdravstveno varstvo iz Kranja je zelo neoprijemljiva. Analiza dokazuje prisotnost azbesta, a če so navedli, da je količina nepomembna, potem bi morali povedati tudi, katera količina pa je pomembna." Zato so od občine Gorje, Bled in Radovljica znova za-

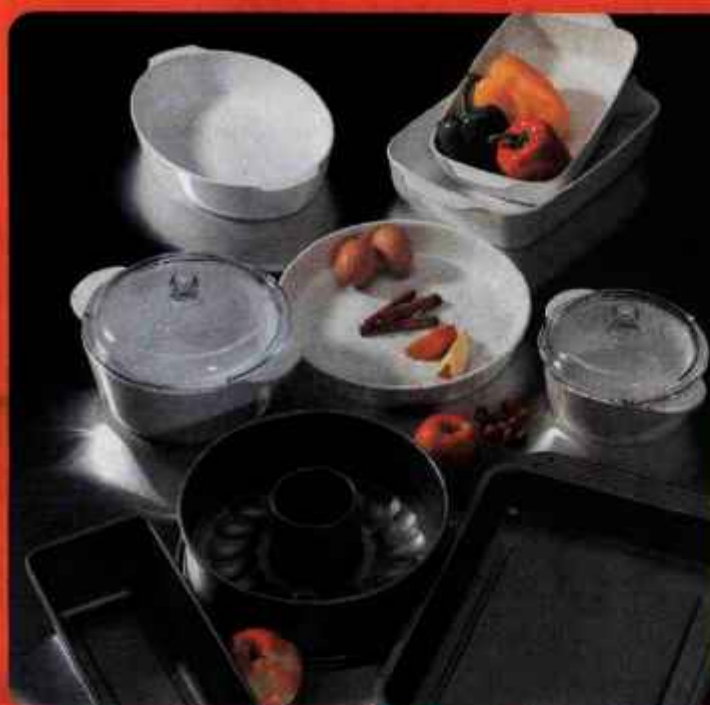
htevali začetek obnove vodovoda od črpališča v Grabčah do Bleda in zaščito vodovodnega območja v Grabčah. Tudi zapuščen pot, ki vodi do zajetja, po njihovem dokazuje, da vodovoda že najmanj dvajset let niso obnovljali. "Vodovod so zgradili v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, življenjska doba salonitnih cevi pa je celo po navedbah proizvajalca 15 let," je dejal Šmid in dodal, da je skrajni čas, da se to uredi, preden bodo količine azbesta v vodi postale "pomembne".

ŽELEZNIKI

Za zdravniško koncesijo nobene prijave

Minulo sredo se je iztekel razpis občine Železniki za podelitev koncesije za opravljanje javne zdravstvene službe na področju splošne medicine na območju občine Železniki. "Nanj se ni prijavil nihče," je povedala direktorica občinske uprave Jolanda Pintar in dodala, da bo v prihodnjih dneh znano, kako se bodo v nadaljevanju lotili reševanja aktualne zdravstvene problematike. Zdravnica Špela Peterneš je namreč občini vrnila koncesijo in tako z novim letom zapuščala Železnike in svojih 2.700 pacientov. Če ne bodo dobili novega zdravnika, bosta za zdravje skoraj sedem tisoč pacientov v občini po novem letu skrbeli le še dva splošna zdravnika. A. H.

Sparove super cene!

DVOJNE TOČKE ZVESTOBE!

v megamarketu Interspar Kranj

do 26.10.'08

Dvakrat hitreje do keramične posode in pekačev

Arzberg

ORIGINAL KAISER

2 točki za vsakih 10€ nakupa

10€ - 2 točki, 20€ - 4 točke, 30€ - 6 točk, ...

Kava
Barcaffé Classic®
mleta,
Droga Kolinska, 200 g

rodna cena 1,92

V AKCIJI

1,19

ceneje

21%

Banane
1 kg

0,65

INTERSPAR KLANJ

Prenosna

GPS navigacija Evertone CE-N442

- sprejemnik: Atlas II,
- način prikaza: 2D/3D,
- zaslon: 8.89 cm (3.5"),
- reže za SD in MMC spominske kartice,
- UBS vhod,
- prednaložena kartografija 42 evropskih držav vključno z jadranskim območjem

99.-

NOMITE®

Vzglavnik

velikost cca 60 x 80 cm,
vrhna tkanina: 100% bombaž,
polnilo: perje,
pralno pri 40°C

rodna cena 8,99

V AKCIJI

6,99

ceneje

22%

LCD TV

Panasonic TX-32LE8

- velikost zaslona: 81,28 cm (32"),
- format slike: 16:9,
- dinamični kontrast: 7.000:1,
- ločljivost: 1366x768,
- svetilnost: 500 cd/m2,
- odzivni čas: 6 ms,
- HD Ready, 2 x HDMI, D-sub, SCART, S-video, RGB;

Panasonic

HDMI

HD

439.-

Set posode Silit

8-delni, iz nerjavečega jekla 18/10, delno satiniran, primeren za vse vrste kuhalnih površin (vključno z indukcijsko), ročaji so kovinski, vendar pritrjeni na poseben način, tako da se ne pregrejejo in jih lahko uporabljate brez rčkavic, stekleni pokrov omogoča stalno spremljanje kuhanja, primeren za pomivanje v pomivalnem stroju

69,90

SPAR

INTERSPAR

KLANJ

Ponudba banan in kave velja v trgovinah Spar in megamarketu Interspar do 26.10.2008 oz. do prodaje zalog.
Ostala ponudba velja v megamarketu Interspar do 31.10.2008 oz. do prodaje zalog.

Redki plačujejo najvišjo ceno

V občini Trzič, kjer je v vrtce vključenih 410 otrok, le sedem staršev plačuje 80 odstotkov polne cene. Dvanajst so jih oprostili plačila otroškega varstva.

STOJAN SAJE

Trzič - Poročali smo že, da je trziški občinski svet na oktobrski seji sprejel povišanje cen programov v vrtcih za dva odstotka. Nekateri bralci so želeli vedeti bolj konkretne podatke, zlasti kako bodo podražitve čutili prebivalci. Odgovore na ta vprašanja nam je dala Alenka Čebašek, višja svetovalka v uradu za gospodarstvo in družbene dejavnosti Občine Trzič.

Začetek septembra 2008 je bilo v trziške vrtce vključenih 410 otrok. Za starše, ki prejemajo socialno pomoč, plačuje varstvo otrok v celoti občina. Letos so oprostili plačila za storitve vrtca 12 staršev. Še manj, le sedem, so jih glede na višino mesečnih plač razvrstili v najvišji plačilni razred. Kolikšne bodo razlike pri plačilu položnic od 1. novembra dalje, je razvidno iz primerjave starih in novih cen. V prvem plačilnem razredu so starši, ki so imeli leta 2006 do

303,20 evra povprečne bruto plače na družinskega člana. Za 10-odstotni delež polne cene so prej plačevali 41,05 evra za prvo starostno obdobje otroka, 36,63 evra za drugo in 34,23 evra za tretje. Po novem bodo odšteli 41,87 evra, 37,36 evra, oziroma 34,92 evra. Starši z več kot 1.334,08 evra povprečne bruto plače so razvrščeni v najvišji, osmi plačilni razred, ki plačuje 80 odstotkov polne cene. Doslej so prispevali 328,39 evra za otroka v prvem obdobju, 293,03 evra za otroka v drugem in 273,87 evra za otroka v tretjem obdobju. Po novem bodo plačali 334,96 evra, 298,89 evra oziroma 279,35 evra. V drugem plačilnem razredu so starši s povprečno bruto plačo do 424,48 evra, v tretjem do 545,76 evra, v četrtem do 667,04 evra, v petem do 848,96 evra, v šestem do 1.091,52 evra in v sedmem do 1.334,08 evra. Ti plačujejo od 20 do 70 odstotkov polne cene.

ŽELEZNIKI

Letos asfaltirali dvanajst kilometrov cest

V občini Železniki so letos smelo zastavili program urejanja in asfaltiranja lokalnih cest in javnih poti. Kot je povedal župan **Mihael Prevca**, so že uredili in preplastili večino od načrtovanih dvanajstih kilometrov cest, kar je še enkrat več kot lani. "Izpeljati nam je uspelo skoraj dveletni program asfaltiranja cest. Za pospešeno delo smo se odločili zaradi ugodnih cen, ki smo jih dosegli pri izvajalcu Cestnem podjetju Kranj. Celoten program je ocenjen na 1,4 milijona evrov. Približno polovico teh del bomo plačali prihodnje leto, kar pomeni, da bomo zaradi tega leta 2009 asfaltirali manj cest," je povedal Prevca. Asfaltno podlago so položili tudi na cestah v odročnih, višje ležečih krajih. Minuli konec tedna so tako odprli preplasteno cesto Potok-Marenkovec in kilometer asfaltirane javne poti do edine domačije v Draboslovici. "Za nas je takšna cesta življenjskega pomena. Prevoznost in varnost sta veliko boljši kot prej, ko smo imeli slabo, strmo in ozko makadamsko cesto. Tudi vzdrževanje bo pozimi veliko lažje," je zadovoljen **Igor Lavtar** iz Draboslovice. Ta konec tedna bodo odprli novo cesto v Sorici do domačije Toneta Egarta, kmalu pa tudi obnovljen kilometrski odsek ceste v Podlonku. Med daljšimi prenovljenimi cestami je tudi skoraj 1,5-kilometrski odsek Kališe-Dražgoše, zaključni sloj asfalta pa so položili tudi skozi Selnico v dolžini enega kilometra. Po besedah Prevca jih v nadaljevanju čaka še asfaltiranje 1,6-kilometrskoga odseka ceste v Sorški potok. **A. H.**

Na odprtju ceste v Draboslovici je trak prerezal petletni **David Lavtar** ob pomoči očeta **Igorja** in župana **Mihaela Prevca**.

Učilnica sredi gozda

Zavod za raziskovanje narave in okolja je pripravil srečanje z več društvi v Udin borštu. Govorili so o pomenu gozda.

STOJAN SAJE

Jasa pod Krivo jelko - Od 20. do 24. oktobra poteka Teden evropskih gozdov. Zavod za raziskovanje narave in okolja (ZRNO) je minulo soboto pripravil srečanje pri Krivi jelki za vse, ki jih zanima gozd. Udeležence je nagovorila **Mateja Šmid Hribar** iz zavoda ZRNO. Dejala je, da želijo na prvem srečanju spoznati pričakovanja društev o nadaljnjem razvoju Udin boršta.

Upokojeni gozdar **Boštjan Anko** je predstavil posebnosti drevesnih vrst in pojasnil, čemu naj služi gozd. "Mi si ne želimo divjanja motoristov in motornih sani po poteh," je opozoril predsednik Kulturno turističnega društva Pod Krivo Jelko **Ivan Meglič**, ko je mimo zdrvel voznik na terenskem motorju. "Vsako leto se vpiše v knjigo obiska okrog dvajset tisoč ljudi, kar dokazuje željo po mirni rekreaciji v gozdu," je ocenil **Miran Hude** iz Društva za ohranitev Udin boršta je razmišljal, da je gozd v parku lahko priložnost za zaslužek, saj skriva številne

Več društev meni, da je treba ohraniti prvobitnost Udin boršta.

zanimivosti. **Damijan Janežič** iz Turističnega društva Naklo je opisal zgodovino Udin boršta. Vojvodinski gozd so leta 1804 razdelili kmetom iz 32 vasi, danes pa je pomemben tudi za meščane. **Uroš Brankovič** iz Centra za trajnostni razvoj podeželja je dejal, da je Udin boršt najbližja učilnica nastajanja krasa, odlično območje za rekreacijo in privlačnost za turiste. Z občina načrtujejo ureditev naravoslovne učilnice v Spodnjih

Dupljah in označitev kolezarskih poti. **Janez Logar** iz Zavoda za gozdove Slovenije je menil, da je rešitev za Udin boršt kvaliteten upravljaljski načrt v skladu z zakonom o varstvu narave. **Tone Markič** iz Lovske družine Udin boršt je naštel, da je to veliko srnjadi, jelenjadi in divjih prašičev. Ohranila sta se tudi divji petelin in jereb. Pomembnosti gozda se zaveda tudi Komunalno podjetje Kranj, je priznal **Blaž Bajželj**. Po zaprtju de-

ponije Tenetiše načrtuje sanacijo odlagališča, nasaditev dreves ter ureditev gozdne poti. V sobotni delavnici so predstavili plakat o ločevanju odpadkov in poučne pobarvanke. Pozornost otrok je vzbudila biološka delavnica, kjer sta jim **Iztok Tomažič** in **Tatjana Vidic** dala v roke zeleno žabo, krastačo in navadnega močera. Gozdar **Luka Divjak Zalokar** je mladim pokazal, kako doživeti gozd z zavezanimi očmi, pa kako zreti v krošnje dreves.

V Žireh nov vrtec?

Irma Kokelj predlaga ustanovitev novega vrtca s koncesijo v Žireh, o predlogu pa bo prihodnji teden spregovoril občinski svet.

BOŠTJAN BOGATAJ

Žiri - Zasebnica bi vrtec za 14 do 16 otrok uredila v spodnjih prostorih stanovanjske hiše. "Prostore bi bilo treba opremiti po normativih, ki so zahtevani za varstvo otrok. To bi naredila po ogledu inšpektorja, ki bi natančneje povedal, kaj je potrebno. Večjih ovir pri odprtju ne vidim, tudi kader je zagotovljen," je v predlogu Občini Žiri zapisala **Irma Kokelj**.

Z letošnjim šolskim letom se je v Žireh pokazal problem pomanjkanja prostora v vrtcu, kar je občina delno rešila z novim oddelkom, vendar to ni bilo dovolj. "Letos smo v vrtca pri Osnovni šoli Žiri in v Vrtec pri Sv. Ani vpisali kar 233 otrok. Kljub temu je nekaj otrok ostalo pred vrati vrtca, zato smo načrtovali z novim letom urediti nove prostore v obstoječi knjižnici. Dela v Muzeju Žiri, kjer bo po novem knjižnica so se zavlekla, zato bosta nova oddelka vrt-

ca urejena šele spomladi," pojasnjuje **Franci Kranjc**, direktor občinske uprave.

Pobuda **Irme Kokelj** je zanimiva in prihaja ob pravem času in jo bo treba proučiti, pravi **Kranjc**: "Pobudo sedaj posredujemo občinskemu svetnikom, ki bodo podali mnenje, ali je to primerna rešitev varstva otrok v Žireh ali ne. Ob pozitivnem mnenju bo zasebnica imela čas za ureditev vrtca, o občinski koncesiji pa se bo odločalo na javnem razpisu." Na občini opažajo trend rasti števila rojstev (v občini Žiri med najvišjimi v Sloveniji), na večji vpis otrok v vrtce pa vpliva tudi nova uredba o brezplačnem varstvu za drugega in vse nadaljnje otroke, zato pričakujejo pomanjkanje prostora tudi v prihodnjih letih. Reševanje tega problema s podeljevanjem koncesij zasebnim vrtcem župan **Bojan Starman** (v gradivu za sejo občinskega sveta) ocenjuje kot dobro rešitev.

BISTRICA

Odpadke odlagajo v gozd

"Skrb za varstvo okolja je ena prednostnih nalog, ki jo imam kot član Stranke za napredek krajevnih skupnosti v občinskem svetu Občine Naklo. Letos spomladi sem skupaj z drugimi svetniki sodeloval pri čiščenju divjega odlagališča odpadkov južno od naselja Bistrica. Odpeljali smo jih veliko. Žal posamezniki ne cenijo naših prizadevanj, saj so jih spet nametali pod gozdno potjo na bregu Trziške Bistrice. Podobna je slika v gozdu nad Cegelnico, v Strahinju... Sami ne moremo ukrepati, zato si želimo tudi pomoči inšpekcijskih služb," je dejal **Anton Kosec** ob pogledu na znova onesnažen gozd. **S. S.**

KRANJ

Gorenjska kopališča so se dobro odrezala

V Laškem so v sredo podelili priznanja ob koncu akcije Slovensko najkopališče 2008, v kateri so se visoko uvrstila tudi gorenjska kopališča. V kategoriji območij kopalnih voda je bilo Bohinjsko jezero - Fužinski zaliv prvo. V kategoriji srednjih in manjših termalnih kopališč so bile Terme Snovik druge. Kopališču Kranj je v kategoriji bazenskih kopališč pripadlo tretje mesto, v kategoriji vodni parki pa je bil Vodni park Bohinj drugi. Precej glasov je prejelo še Grajsko kopališče Bled, ki je v kategoriji naravnih kopališč osvojilo drugo mesto. **M. R.**

Smučarji na ledeniško premiero

Na avstrijskem ledeniku Sölden se bo ta konec tedna začela nova sezona svetovnega pokala v alpskem smučanju, na veleslalomskih tekmah pa bo nastopila tudi oslabiljena slovenska reprezentanca.

VILMA STANOVNIK

Kranj - Kar precej težav s poškodbami imajo pred letošnjo zimo tako v moškem kot ženskem delu naše smučarke reprezentance, tako da bosta - po poškodbah najboljšega slovenskega veleslalomista Aleša Gorze, ki je edini uvrščen med trideseterico v svetovnem pokalu - barve naše države v moški konkurenci zastopala le Velenčan Bernard Vajdič in mladi up škofojloškega in slovenskega smučanja, 20-letni Matic Skube.

Član SK Alpetour, sicer pa tudi bivši mladinski slalomski svetovni prvak Matic Skube, ki ima iz tekem svetovnega pokala v veleslalomu še zelo malo izkušenj, pa zaupanje glavnega trenerja Urbana Planinška želi izkoristiti že na prvi tekmi. "Letos poleti smo zelo dobro trenirali, veliko smo se posvečali napredku v veleslalomu, seveda pa je slalom še vedno moja najmočnejša disciplina. Po primerjalnih tekmah med nami, reprezentanti, in s kanadsko ekipo lahko rečem, da sem na začetek sezone dobro pripravljen. Upam, da mi bo to uspelo

Škofojloški smučar Matic Skube si v novi sezoni želi prvih točk iz tekem svetovnega pokala. / Foto: Gorazd Kavčič

pokazati tudi na tekmah, kjer pa bo ovira za vidnejše rezultate prav gotovo slaba štartna številka, saj še ni

mam točk svetovnega pokala," je pred odhodom na prvo tekmo sezone povedal Matic Skube, za katerega

bo velik uspeh že uvrstitev v finalno vožnjo.

Z višjimi načrti, vsaj tremi finalnimi vožnjami, so na prvo tekmo odpotovala dekleta. Po poškodbah Ilke Štuhar se je vodja ženskih reprezentanc Božo Jaklin odločil, da bodo priložnost za uvodni veleslalomski nastop dobile Tina Maze, Mateja Robnik, Ana Drev in 20-letna Gorenjka z Blejske Dobrave Maruša Ferik.

Prejšnji teden so se v Kranjski Gori že sestali člani OK Pokala Vitranc ter potrdili načrt priprav za izvedbo tekmovanja za 48. Pokal Vitranc 2009, ki bo v Kranjski Gori od 28. februarja do 1. marca. Za predsednika so potrdili Metoda Dragonjo, cene vstopnic pa bodo enake kot lani.

Jeseničani poraženi

MATJAŽ PODLIPNIK,
VILMA STANOVNIK

Celovec - Torkova hokejska tekma lige EBEL v Celovcu se je za Acroni Jesenice začela neuspešno, saj so domačini povedli z rezultatom 2 : 0. Z golom Marjana Manfreda so železarji zmanjšali na 2 : 1 in pričakovali smo zanimivo drugo tretjino. Ta pa je bila za Jeseničane usodna, saj so prejeli kar štiri zadetke. Ko je bila njihova usoda že zapečatena, je prvi vratar Jesenic Andrej Hočvar svoje mesto prepustil mlademu Petru Škrablju, ki je svojo nalogo opravil zelo solidno. Vendar pa so to pot varovanci trenerja Douga Bradleyja delovali povsem razglašeno. Napake v obrambi in netočne podaje v srednji tretjini so botrovale, da so imeli Korošci številne možnosti za zadetek, medtem ko so Gorenjci težko prihajali do priložnosti. "Ni nam uspelo odigrati tako, kot smo se dogovorili s trenerjem. Druga tretjina je bila naša najslabše odigrana tretjina v sezoni. Andrej

Hočvar je branil zelo dobro, a je tokrat ostal brez naše pomoči, tako da so Celovčani dodobra napolnili našo mrežo," je po tekmi povedal Miha Rebolj.

Kljub porazu 7 : 2 pa so jeseničani ostali na vrhu lestvice in imajo pred drugo uvrščenim KAC-om dve točki prednosti. Že včeraj so doma gostili Dunaj, tekma pa se do zaključka naše redakcije še ni končala. V nedeljo potujejo k ekipi Red Bull Salzburga. Olimpijci, ki je pri Albi v torko izgubila s 5 : 2, pa danes v Tivoliju gosti Tirolce iz Innsbrucka, v nedeljo pa ekipo Graz 99ers.

Sredi tedna so redni krog odigrali tudi hokejisti v državnem prvenstvu. Jesenice mladi so doma z 0 : 3 izgubili z vodilnim Stavbarjem Maribor, Triglav je na gostovanju pri Mariboru mladi zmagal z 0 : 5, MK Bled pa so doma gostili Slavijo in jo premagali s 5 : 2. Jutri mladi Jeseničani gostujejo v Zalogu pri Slaviji, v ledeni dvorani Zlato polje pa bo ob 19. uri tekma med Triglavom in MK Bled.

TENIS

DUBROVNIK

Grega Žemlja finalist Dubrovnik

Na turnirju v Dubrovniku z nagradnim skladom 15 tisoč ameriških dolarjev se je Grega Žemlja (Triglav Kranj) uvrstil v finale, kjer je z rezultatom 3 : 6; 4 : 6 izgubil z drugim nosilcem Vagnozijem. Pred tem je v polfinalu ugnal Nemca Sieberja, ta teden pa v Dubrovniku poteka še drugi turnir enake kategorije s številno zasedbo slovenskih igralcev. B. M.

KARATE

Manca odlična v Italiji

Minuli teden je bilo v italijanskem Jesolu stilsko svetovno prvenstvo FSKA v karateju, lep uspeh pa je dosegla mlada Kranjčanka Manca Urh, ki je postala svetovna prvakinja v kateh v svoji kategoriji 11 - 12 let. Dobro je nastopila tudi v borbah, kjer je osvojila tretje mesto. V. S.

Kranjčanka Manca Urh na najvišji stopnici.

VABILA, PRIREDITVE

Nogometni spored - V 1. ligi Telekom bo ekipa Domžal to nedeljo, 26. oktobra, ob 17. uri doma gostila moštvo Hita Gorice. V 2. SNL bo ekipa Triglava Gorenjske jutri ob 15. uri gostovala v Krškem, pari v 3. SNL - zahod pa so: Kamnik - Kranj, Tabor Sežana - Roitke Dob, Jadran Dekani - Sava Kranj (vse sobota ob 15. uri), Kalcer Vodoterm - Avtoplus Korte, Brda - Tinex Šenčur (obe v nedeljo ob 14.30). Pari v 1. gorenjski ligi: Naklo - Hrastje Šenčur, Visoko - Alpina Žiri, Šobec Lesce - Velesovo, Niko Železniki - Bohinj, Polet - Kranjska Gora, Bled Hirter - Ločan. Pari v 2. gorenjski ligi: Podbrezje - Preddvor, Britof - Trboje, Kondor - DLN, Mimovrste Jesenice - Bitrije. Vse tekme bodo jutri, v soboto, ob 15. uri. V. S.

Rokometni spored - V 1. ligi MIK bo ekipa Merkurja danes gostovala pri Slovanu, v 1. ligi za ženske pa bo ekipa ŽRD Celja Celjskih mesnin jutri gostovala pri Piranu, Sava Kranj pa pri Zagorju. V 1. B ligi za moške bo ekipa Alpleša jutri ob 19. uri v športni dvorani v Železnikih gostila Krško. V 2. ligi za moške se bosta jutri ob 20. uri v gorenjskem derbiju v dvorani SGTŠ v Radovljici pomerili ekipi domače Radovljice in Kranja, ekipa Cerikelj P. Kopic pa gostuje pri Mokercu Igu. V. S.

Veteranski rokometni turnir v Kranjski Gori - Udospport Kranjska Gora ta konec tedna, od 23. do 26. oktobra v dvorani Vitranc pripravlja veteranski rokometni turnir pod imenom MEYERO fest. Prijavljenih je 28 ekip iz Slovenije in tujine. V. S.

Odbojarski spored - V 3. krogu 1. DOL Radenska Classic Astec Triglav že danes, v petek, gostuje v Mariboru, Calcit Kamnik v soboto gostuje v M. Soboti, Knauf Insulation pa se bo v nedeljo ob 17. v ŠD Poden v Šk. Loka pomeril z ekipo Marchiol. V 3. krogu 1. DOL Radenska Naturelle za ženske čaka Calcit Kamnik najkrajše gostovanje, saj se bodo v Ljubljani pomerile s Sloving Vitalom. V 2. DOL UKO Kropla gostuje v Kočevju, v Škofji Loku (OŠ Šk. Loka Mesto ob 17. uri) pa se bosta pomerila ŽOK Partizan Šk. Loka in Jesenice-Bled. V 3. DOL igrajo doma - moški - Astec Triglav II : National Žirovnica (ŠD Planina Kranj ob 16. uri) in pri ženskah - Holiday Autos Bled : Galib grup Robotina (OŠ Bled ob 18. uri). V. S.

Košarkarski spored - V ligi UPC Telemach bo ekipa TCG Mercatorja jutri, v soboto, z začetkom ob 20. uri v dvorani na Podnu gostila Zlatorog Laško. V 1. B SKL za moške bo ekipa Triglava v dvorani na Planini jutri ob 20.15 gostila Račensko Creativ, Šenčur CP KR pa gostuje pri Kraškem zidariju. V 2. SKL - zahod bo ekipa Stražišča jutri gostovala pri Piama Puru, Radovljica ob 17.30 gosti Kolpo Črnomelj, Jeseničani ob 19. uri Splošno plovbo, Tinex Medvode pa ob 19. uri Tolmin. V 1. SKL za ženske bo ekipa Triglava jutri ob 18. uri gostila Rogaško, Odeja KED se bo ob 17.45 pomerila z ekipo Konjic, HIT Kranjska Gora pa ob 19. uri z Ježico. V. S.

Balinarski spored - Jutri (ob 15. uri) je na vrsti 13. krog super lige. Planina Kranj na "domaćem" balinišču na Trati gosti Luko Koper, Lokatek Trata pa gostuje pri Hrastu. S. Š.

Drugi turnir ciklusa mladih - ŠK Komenda bo danes, 24. oktobra, v OŠ Nove Jarše v Ljubljani organiziral drugi turnir mladih za šolsko leto 2008/2009. Pravico nastopa imajo učenci osnovnih šol. Tekmovanje se bo pričelo ob 15.30, potrditev prijav do 15.20. Turnirju so zelo kvalitetni in množični. Na prvem turnirju je presenetljivo zmagal Peter Urbanč (ŠD KRKA Novo Mesto), ki je osvojil 6,5 točke iz sedmih partij, odlični peti je bil Škofojločan Gal Drnovšek s pol točke zaostanka. Kontakt: Franc Poglajen, telefon: 01/8341-241, 01/8343-059, GSM: 041/325-685, fax: 01/8343-059, e-naslov: franc.poglajen@siol.net, internet: http://sah-komenda.com. O. O.

ROKOMET

ŠKOFJA LOKA

Merkurjevci z Avstriji

Rokometiški škofojloškega Merkurja so na sredinem žrebu na sedežu Evropske rokometne zveze (EHF) na Dunaju dobili tekmece v tretjem krogu pokala EHF. Ločani se bodo pomerili z ekipo Aon Fivers; najprej bodo sredi novembra igrali doma, nato pa v gosteh na Dunaju. V. S.

ODBOJKA - TEKMA TRETJEGA KROGA 1. DRŽAVNE ODBOJARSKE LIGE RADENSKA CLASSIC

Danes, v petek, 24. oktobra 2008, bo v ŠD Tabor v Mariboru ob 19. uri tekma tretjega kroga odbojarskega državnega prvenstva moških. Odbojkarji Astec Triglava se bodo pomerili z ekipo MTB Maribor. Vabimo čim več navijačev na novo tekmo kranjskih odbojkarjev.

GOTENICA

Gorenjski policisti zadnji na usposabljanju

V Centru za oskrbo Gotenica je ta teden potekalo dvodnevno usposabljanje policistov posebne policijske enote iz enajstih policijskih uprav, tudi kranjske. Policisti so se pomerili v streljanju s pištolo in z dolgocevnim orožjem, opravili pisni preizkus poznavanja policijskih pooblastil, se pomerili v spretnostni vožnji s terenskim vozilom, premagovanju različnih ovir, preizkusu psihofizičnih zmogljivosti, premagovanju ovir iz gum, postopkih za zagotavljanje javnega reda in miru ter teku vzdržljivosti z ovirami na sedem kilometrov. V nekaterih disciplinah so nastopili v polni policijski opremi. "Tak preizkus je priložnost, da preverijo svoje znanje, sposobnosti in zmogljivosti," je dejal poveljnik posebne policijske enote na Generalni policijski upravi Rado Abutovič. Najboljšo usposobljenost so pokazali policisti iz PU Postojna, medtem ko je posebna policijska enota PU Kranj usposabljanje končala na zadnjem mestu. Ali to pomeni, da se na Gorenjskem dobro natreniranim lopovom še vedno spleča teči pred policisti? S. Š.

Kranjski policisti v teku med gumami, ki ponazarjajo množico ljudi. / Foto: Matjaž Zorn

KRANJ

Gasilska vaja Evakuacija 2008 v Savi Tires

V kranjskem podjetju Sava Tires so v torek organizirali praktično vajo ukrepanja v primeru požara. Gasilska vaja Evakuacija 2008 je bila zaključna aktivnost, ki so jo izvedli v okviru akcije Oktober - mesec požarne varnosti in Goodyearovega tedna požarne varnosti, ki je potekal od 12. do 18. oktobra. Na vaji so preverili pripravljenost gasilske enote GRE Sava (gašenje in reševanje), vključili gasilce Mestne občine Kranj - GRS Kranj, preverili zaradi vgrajenih virov sevanja postopke obveščanja Uprave RS za jedrsko varnost ter izvedli usposabljanje zaposlenih pri evakuaciji iz objekta in praktični uporabi gasilnika. S. Š.

KAMNIK

Ponoči obiskali lokala

V noči na torek so neznan storilec v gostinski lokal v Kamniku. Odnegli so cigarete in računalnik in tako lastnika oškodovali za okoli petsto evrov. Noč prej so v Kamniku vlomili še v en gostinski lokal, iz katerega so vzeli sef. Tatovi so podjetje oškodovali za okoli štiri tisoč evrov.

POLICA

Kradli gradbenikom

Neznanci so pred dnevi na delovišču na Polici vlomili v zabojnike gradbenega podjetja Tehnik iz Škofje Loke. Ukradli so več kosov električnega, motornega in drugega orodja in s tem povzročili za približno sedem tisoč evrov škode. S. Š.

Prijeli osumljenih pet

Policisti so na Jesenicah prijeli domnevnega izsiljevalca, roparja in tatu gradbene mehanizacije, v Kranjski Gori pa četverico vlomilcev v poslovalnico SKB banke.

SIMON ŠUBIC

Kranjska Gora, Jesenice - V torek zgodaj zjutraj so policisti pridržali 20-letnega Vrhničana in tri 24-letne Ljubljance, ki jih sumijo, da so vlomili v poslovalnico SKB banke v Kranjski Gori. Po zaslišanju pred preiskovalno sodnico so odkorakali na prostost. V priporu pa se je zato znašel 25-letni Jeseničan A. R., ki naj bi kradel dele gradbene mehanizacije ter izsiljeval in oropal podjetnika z Gorenjskega.

V poslovalnico SKB banke v Kranjski Gori so vlomili v torek okoli 2.50 zjutraj. Policija poroča, da so vlomilci na zunanem delu objekta najprej onesposobili del alarmne naprave, zatem pa s priročnim orodjem na več mestih preščinili železne rešetke na zadnji strani objekta in skozi okno vstopili v banko, kjer so vzeli manjšo vsoto denarja iz predalnika za gotovino. Ob vladu se je sprožila alarmna naprava, zato so pobegnili. "O alarmu so iz varnostne službe obvestili tudi policiste, ki so z učinkovito razporeditvijo patrulj in temeljitim izvaja-

Osumljeni vlomilec v SKB banko v Kranjski Gori se je med privedbo pred preiskovalno sodnico skrival za nakupovalno vrečko.

njem nalog kmalu zatem izsledili dve vozili z možnimi osumljeni. Po opravljenem ogledu in zbranih obvestilih je bilo ugotovljeno, da so 20-letni Vrhničan ter trije 24-letni Ljubljanci utemeljeno osumljeni kaznivnega dejanja velike tatvine," je poročal Andrej Zakrajšek, tiskovni predstavnik Policijske uprave Kranj. Osumljence so pridržali in jih naslednji dan privedli k

preiskovalni sodnici v Kranju na zaslihanje, ki zanje ni odredila pripora.

V priporu pa se je ta teden znašel 25-letni A. R. z Jesenic. Tamkajšnji policisti so v začetku avgusta obravnavali tatvino delov gradbene mehanizacije na škodo gorenjskega podjetnika. Pri tem so prišli do podatka, da naj bi osumljeni Jeseničan med 15. in 28. septembrom izsiljeval podjetnika. Njemu naj bi

najprej prodajal informacije o ukradenih delih gradbene mehanizacije, kasneje pa naj bi se prodajanje informacij sprevrglo v izsiljevanje, saj naj bi osumljeni z resno grožnjo od podjetnika trikrat izsilil vsaj petsto evrov. Jeseničan sumijo tudi storitve ropa, ker naj bi 28. septembra z uporabo sile in predhodnih groženj oškodovancu pobral ves denar, ki ga je ta imel pri sebi.

SPODNJE STRANJE

Pri rušenju našli bombo

Pri podiranju hiše v Spodnjih Stranjah v občini Kamnik so ta teden našli ročno bombo jugoslovanske izdelave. Nevarno najdbo sta prevzela pirotehnik regijske enote za neeksplozivna ubojna sredstva in jo shranila na varnem mestu. S. Š.

DVORJE

Z nogo v silirni stroj

V torek ob 18.40 se je v Dvorjah pri Cerkljah med delom poškodoval domačin. Med siliranjem koruze mu je nogo potegnilo v silirni stroj. Ob prihodu gasilcev iz Cerkelj je kmetu že uspelo nogo potegniti iz stroja. Gasilci so potem pomagali reševalcem pri imobilizaciji in prenosu ranjenega. S. Š.

Je otroško pornografijo razširjal?

Kranjsko sodišče bo pri spletnem operaterju poizvedelo, ali je 31-letni Kranjčan preko svetovnega spleta ponujal oziroma razširjal datoteke z otroško pornografijo.

SIMON ŠUBIC

Kranj - Na Okrožnem sodišču v Kranju se je ta teden nadaljevalo sojenje 31-letnemu Kranjčanu Igorju B., ki je obtožen kaznivnega dejanja prikazovanja, izdelave, posesti in posredovanja pornografskega gradiva, ki prikazuje otroke in mladoletne osebe. Za takšno dejanje je zagrožena kazen do pet let zapor.

Obdolženi je med 25. majem 2005 in 25. januarjem 2007 na svojem računalniku hranil 199 video datotek in 630 fotografij, ki prikazujejo spolne odnose med otroki ali mladoletniki oziroma med njimi in odraslimi, okrožna državna tožilka Marinka Marija Jeraj pa poskuša dokazati, da je sporne datoteke tudi razširjal po svetovnem spletu oziroma ponujal drugim internetnim uporabnikom. Slovenija je namreč ena redkih evropskih držav, kjer samo posedovanje otroške

pornografije ni kaznivo dejanje; kaznivo bo postalo prihodnji mesec z uveljavitvijo novega Kazenskega zakonika. Obdolženi sicer obtožbe zavrača, češ da sploh ni vedel, da so na njegovem računalniku shranjene tudi datoteke z otroško pornografijo.

Pred sodni senat, ki ga vodi okrožna sodnica Marjeta Dvornik, je tokrat stopil sodni izvedenec računalniške stroke Jure Artiček, ki je pregledal vsebino računalnikov oziroma trdih diskov, zaseženih na obdolženčevem domu. "Obdolženi je bil gost obiskovalec pornografskih strani. Med datotekami s pornografsko vsebino so bile tudi take, ki izpolnjujejo vse kriterije za otroško pornografijo. Te datoteke so bile dane v imenike, s katerih je bilo možno spletno razširjanje, koliko pa so bile dejansko razširjene, pa ni možno ugotoviti oziroma tega ne znam ugotoviti. Če take po-

datke sploh zbirajo, potem je obseg razširjanja datotek možno ugotoviti le pri spletnih operaterjih," je pojasnil. Kot je povedal, se otroška pornografija na svetovnem spletu razširja zgolj preko t. i. pap omrežij.

"Na zaseženih trdih diskih je bilo med vserni pornografskimi datotekami procentualno zelo malo takih, ki so vsebovale otroško pornografijo, absolutno gledano pa je bilo takih datotek kar nekaj. Ni pa se dalo ugotoviti, ali je obtoženi vedel, da gre za otroško pornografijo. Nisem namreč zasledil imenika z izključno otroško pornografijo, kar bi nakazovalo, da jo je razvrščal strogo ločeno," je še razložil Artiček.

Sojenje bodo nadaljevali decembra, do takrat pa bo sodišče poskušalo pri spletnem operaterju pridobiti podatke, ali je obtoženi preko svetovnega spleta sploh razširjal otroško pornografijo.

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341

Ta teden je bila na tridnevem obisku v Sloveniji britanska kraljica Elizabeta II. s soprogom princem Philipom. To je bil prvi obisk kraljice, ki britanski monarhiji vlada že od leta 1952, v naši državi.

V Sloveniji je bila britanska kraljica

DANICA ZAVRŽLJE

Kraljevi obisk iz Velike Britanije je po polletnem predsedovanju Evropski uniji in junijskem obisku ameriškega predsednika Geoga Busha vrhunec letošnjega protokolarnega dogajanja v Sloveniji. Njeno veličanstvo kraljico Elizabeto II. in njegovo visokost princa Philipa, vojvodo Edinburškega, so v torek pričakali na letališču Jožeta Pučnika na Brniku, kjer sta jima učenca **Manca Mali** in učenec **Andrej Jelenc** iz osnovne šole Davorina Jenka v Cerkljah izročila šopek. Kraljevi par so nato z vojaškimi častni sprejeli na Brdu, kjer je skupaj z gostiteljem, predsednikom zdrave Danilom Türk, pregledala častno četo. Visoka gostja in predsednik **Daniilo Türk** sta izmenjala odlikovanji, sledilo je medsebojno obdarovanje. Kraljica Elizabeta II. je od gostitelja prejela unikatni čajni servis, vojvoda Edinburški pa je dobil Veliko grbovno knjigo Janeza Vajkarda Valvasorja. Baron Valvasor na svojstven način predstavlja vez med obema narodoma, saj je bil leta 1687 izvoljen za člana Royal Society v Londonu, kar je v svoji zdravici pri slavnosti večerji dejal tudi predsednik Da-

nilo Türk. Kraljica pa je svojemu gostitelju izročila v dar knjigo, v kateri so fotografije slik Hansa Holbeina, ki so shranjene v Kraljevi knjižnici na gradu Windsor. Podarila mu je tudi podpisano fotografijo, na kateri je skupaj z vojvodom Edinburškim, predsednikova soproga **Barbara Miklič Türk** pa je v dar prejela srebrno šatuljo za nakit. Po dejavnem popoldnevu v Ljubljani, kjer je bil tudi sprejem pri britanskem veleposlaniku Timu Simmons, so se povabljeni gostje na Brdu udeležili svečane večerje. Nanjo je bilo povabljenih nekaj več kot 70 ljudi iz Slovenije, dva ducata pa je bilo gostov iz kraljičinega spremstva in z britanskega veleposlaništva. Med slovenskimi gosti so bili poleg predsedniškega para povabljeni tudi **Pavel Gantar**, predsednik državnega zbora, predsednik vlade **Janez Janša** s spremljevalko Urško Bačovnik, predsednik državnega sveta **Blaž Kavčič** s soprogo Marijo, nekdanji predsednik države **Milan Kučan** s soprogo Štefko, zunanji minister **Dimitrij Rupel** s soprogo Marjetico, prihodnji mandatar **Borut Pahor** s spremljevalko Tanjo Pečar, člani predsednikovega kabineta, tudi njegov osebni zdravnik, več ugled-

Dobitniki priznanja MEPI iz Gimnazije Škofja Loka z mentorji in škofojškim podžupanom **Klemenom Šibljem**. / Foto: Gorazd Kavčič

ni gospodarstvenikov in športnikov, gostja je bila tudi klimatologinja **Lučka Kajfež Bogataj**, sodobitnica Nobelove nagrade, s soprogom Borisom Bogatajem.

Kuharji z Brda (kar osem jih je skrbelo za popolnost svečane večerje, vsa kuhinja pa je bila že od sobote vključena v priprave nanjo) so za predjed postregli s trisom zelenjavnih jedi (zloženko iz jajčevcev, polnjeno artičoko in pisano paprično peno v bučkinem ovoju), kot glavni jedi sta prišli na mizo rezina piranskega brancina s pražnimi lisičkami ob ajdovi zli-

vanki in jagnječji file z rožmarinom na kremnem pireju, za sladico pa kostanjeva tortica in kava s pralinejo. Somelijerji z Brda so postregli še z vrhunskimi vini. Pred večerjo sta si gostitelj in gostja izmenjala zdravici. Predsednik Türk je poudaril pomen britanskega sodelovanja v časih, ko se je Slovenija osamosvajala, in tudi pozneje, ko je bila regija v vojni. Kraljica pa je izrazila navdušenje nad napredkom, ki ga je naša država dosegla v zgolj 18 letih in tudi nad letošnjim predsedovanjem EU. Praznično mizo so krasili skrbno pripravljene cvetlične aranžmaji, ki so jih naslednji dan na željo gostiteljice Barbare Miklič Türk podarili domovom upokojenecem. Cvetje so nadvse počaščeni sprejeli tudi v kranjskem domu.

Kraljevska gosta sta obiskala tudi Lipico, kjer so kraljici simbolično podarili lipicanca, v Ljubljani pa sta se v sredo popoldne v Slovenski filharmoniji udeležila prireditve ob podelitvi mednarodnih zlatih priznanj za mlade Mepi. Leta 1956 je bil prav kraljičin soprogo vojvoda Edinburški pobudnik za ustanovitev gibanja, ki je z uravnoveženim naborom dejavnosti, kot so usposabljanje za dobrodelna in javna dela, sodelovanje v odpravah, iz-

vedba osebnih projektov in športno udejstvovanje, usmerjala razvoj mladih. Danes v gibanju sodeluje 126 držav in vključuje več kot šest milijonov mladih. Vojvoda Edinburški osebno je tokrat podelil zlata priznanja mladim iz Gimnazije Škofja Loka, Tehniškega centra Kranj in Srednje šole Domžale. Dijaki se ukvarjajo s prostovoljnimi socialnim delom, športom, petjem, sodelovanjem pri tabornikih in na vojaških taborih, pri gasilcih in še kje, za to pa v letih sodelovanja v programu pridobivajo vse od bronastega do zlatega priznanja. Iz Domžal sta priznanji prejeli **Nina Fučko** in **Irena Dold**, iz škofojške gimnazije **Kristina Berčič**, **Ana Bogataj**, **Ana Čeferin**, **Mira Demšar**, **Vid Eržen**, **Sandra Frlic**, **Helena Golja**, **Petra Hribernik**, **Katja Jezeršek**, **Irena Kustec**, **Petra Lušina**, **Klavdija Malovrh**, **Simona Marguč**, **Janja Mešec**, **Ksenija Mravljica**, **Jaka Murn**, **Matic Platša**, **Sandra Pralica**, **Aleksander Radosavac**, **Patricija Rupar** in **Eva Tolar**, iz TŠC Kranj pa **Kristijan Chvatal**, **Igor Makarič**, **Benjamin Najvirt** in **Gasper Tušek**. V programu, ki so mu ob tej priložnosti prisluhnili visoki gostje, so prav tako sodelovali mladi glasbeniki iz Škofje Loke.

Kraljica Elizabeta II. je od gostitelja prejela unikatni čajni servis, vojvoda Edinburški pa je dobil Veliko grbovno knjigo Janeza Vajkarda Valvasorja. Baron Valvasor na svojstven način predstavlja vez med obema narodoma, saj je bil leta 1687 izvoljen za člana Royal Society v Londonu.

Zlata priznanja MEPI so dobili tudi dijaki Tehničnega centra Kranj. Z njimi je tudi župan občine Kranj **Damijan Perne**. / Foto: Gorazd Kavčič

OSEBNI STEČAJ

Razgledi

S 1. oktobrom je začel veljati zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, ki je uvedel novo določilo poravnave obveznosti fizičnih oseb do upnikov - osebni stečaj. O njem smo se pogovarjali s stečajnim upraviteljem Jankom Mačkom iz Zvirč.

Osebni stečaji za prezadolžene

JANKO MAČEK, UPRAVITELJ V INSOLVENČNIH POSTOPKIH

SIMON ŠUBIC

Proti komu se lahko uvede osebni stečaj?

"Osebni stečaj se ob izpolnjenih pogojih lahko začne za fizične osebe, za navadnega potrošnika kot tudi za podjetnika in zasebnika. Predpostavka za uvedbo stečajnega postopka je, da dolžnik razpolaga vsaj še z nekaj premoženja, ki bo predstavljalo stečajno maso, iz katere bodo upniki poplačani hkrati in sorazmerno. Osebe brez premoženja bodo pri predlaganju uvedbe postopka verjetno uporabile brezplačno pravno pomoč, stečajni postopek pa se bo zaključil brez poplačila upnikov. Seveda pa zaenkrat sodne prakse na tem področju še ni, zato so napovedi s tega področja zelo nevhvalne."

Kdaj pa lahko razglasimo osebni stečaj?

"Zakon kot temeljni kriterij določa insolventnost, to pa pomeni, da dolžnik v daljšem obdobju ni sposoben poravnati vseh zapadlih obveznosti, torej postane dolgoročno plačilno nesposoben. Merilo za dolžnika potrošnika je, če za več kot dva meseca zamuja z izpolnitvijo obveznosti, ki presegajo trikratnik njegove plače, nadomestil ali drugih rednih prejemkov. Kriterij trajne nelikvidnosti izpolnjuje tudi nezaposlena oseba, ki ne prejema nobenih drugih rednih prejemkov in za več kot dva meseca zamuja z izpolnitvijo obveznosti, ki presegajo tisoč evrov. Za podjetnika ali zasebnika pa velja, da je nelikviden, če za več kot dva meseca zamuja z izpolnitvijo obveznosti, izkazanih v letnem poročilu za zadnje poslovno leto."

Kakšna je razlika med stečajem fizične in pravne osebe?

"Ker je namen obeh stečajnih postopkov zagotoviti hkrati in enakopravno plačilo navadnih terjatev upnikom iz unovčenega premoženja dolžnika, se za posto-

Janko Maček / Foto: Goran Kavčič

pek osebnega stečaja smiselno uporabljajo pravila, ki veljajo za pravno osebo, seveda pa z nekaterimi izjemami. Bistvena razlika med fizično in pravno osebo je v tem, da fizična oseba po končanem stečajnem postopku ne preneha, ampak ohrani pravno in poslovno sposobnost. Zaradi tega se pri osebnem stečaju ne uporabljajo pravila o prenehanju terjatev upnikov zaradi zamude rokov za prijavo, po zaključku osebnega stečaja pa tudi ne prenehajo terjatev upnikov, ki v osebnem stečajnem postopku niso bile plačane. Enostavno povedano: z osebnim stečajem se ne rešite zlahka svojih dolgov. Vsak upnik, ki je do zaključka stečajnega postopka prijavil terjatev, lahko terja od dolžnika poplačilo še neplačanega dela terjatev tudi po zaključku postopka. Seveda pa je iz stečajne mase z zakonom določeno izvzeto premoženje, ki je pogoj za osebno preživetje dolžnika, kot so predmeti za osebno rabo in podobno, ter prejemki, kot so zakonite preživnine, odškodnine in razne pomoči na podlagi zakona. Iz stečajne mase se tudi pred-

nostne pokrivajo nekatere obveznosti, ki so posebej opredeljene kot prednostne terjatev."

Ali so med stečajnim postopkom pravice dolžnika omejene?

"Z začetkom stečajnega postopka se poslovna sposobnost stečajnega dolžnika omeji, tako da ne more skleniti pogodb in opravljati drugih pravnih poslov ali dejanj, katerih predmet je razpolaganje z njegovim premoženjem, ki spada v stečajno maso. Brez soglasja sodišča dolžnik ne more najeti kredita, dati poročila, odpreti novega transakcijskega računa, se odpovedati dediščini ali drugim premoženjskim pravicam. Te pravne posele in dejanja v njegovem imenu opravlja imenovani stečajni upravitelj kot njegov zakoniti zastopnik."

Ali se lahko dolžniku obveznosti enostavno odpišejo?

"Možnost, da se dolžniku v postopku osebnega stečaja odpustijo njegove obveznosti, obstaja. Če sodišče po pregledu predloga dolžnika ugotovi, da ne obstajajo za-

konske ovire, lahko ugodi dolžniku. V t.i. postopku odpusta obveznosti se določi preizkusno obdobje, ki traja lahko od enega do pet let, seveda pod nadzorom upravitelja. Dolžnik mora izpolnjevati tudi dodatne zakonske obveznosti, kot so redno izpolnjevanje obveznosti do delodajalca, če ni zaposlen, pa mora iskati in tudi sprejeti ponujeno zaposlitev. Po poteku poskusne dobe se po sklepu sodišča dolžniku odpustijo njegove obveznosti. S tem sklepom se predvsem ustavi nadaljnja izterjava stalnih prejemkov in zaseg denarnega dobroimetja, medtem ko izdaja sklepa o odpustu obveznosti ni ovira za nadaljevanje postopka osebnega stečaja, torej predvsem za poplačila upnikov iz do takrat unovčenega premoženja."

Ali odpust obveznosti velja za vse terjatev?

"Odpust obveznosti ne učinkuje na terjatev upnikov, ki so nastale do začetka osebnega stečaja in so ustrezno zavarovane. Ne učinkuje na prednostne terjatev na podlagi zakonite preživnine, odškodnine za škodo zaradi zmanjšanja življenjskih aktivnosti, na prednostne terjatev za plače, odškodnine za poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, seveda pa tudi ne za nobeno terjatev, ki je nastala po začetku postopka."

Kako je poskrbljeno, da dolžnik, ki razglasi stečaj, svoje premoženja ne bo predčasno skrnil pred upniki?

"Dolžnik, proti kateremu je stekel postopek osebnega stečaja, mora sodišču posredovati poročilo o stanju svojega premoženja, podatke o transakcijskih računih, o mesečnih prejemkih in overjeno izjavo, da je v poročilu navedeno vse njegovo premoženje. Poleg tega lahko stečajni upravitelj o dolžniku pridobi vse podatke, ki so pomembni za ugotovitev pravnega položaja in premoženja dolžnika in njegovega zakonca ter za vse morebitna izpodbojna pravna ravnanja zadnja tri leta pred uvedbo osebnega

stečaja. Med izpodbojna pravna ravnanja sodijo posli v dobro ožje povezane osebe, kot so na primer zakonec, izvenzakonski partner, otrok ali posvojenec, ter dejanja, na podlagi katerega je druga oseba prejela dolžnikovo premoženje brez pravega vzroka."

Ali pri osebnem stečaju v stečajno maso sodi tudi premoženje najbližjih družinskih članov?

"V primeru, da je bilo premoženje pridobljeno z izpodbojnim pravnim ravnanjem, ga je potrebno vrniti v stečajno maso."

Kakšni bodo sicer stroški osebnega stečaja?

"Po veljavnem pravilniku o tarifi za odmero nagrade upraviteljem in tarifah za javno objavo na AJPESu naj bi bili najnižji stroški in hkrati tudi predujem za začetek postopka osebnega stečaja za fizične osebe 2.050 evrov, za pravne osebe pa 3.550 evrov. Seveda bodo v primeru morebitnega postopka odpusta obveznosti za vsako leto preizkusne dobe nastopili še stroški nadomestila upravitelja v znesku od 200 do 500 evrov, kar pa naj bi se pokrivalo iz stečajne mase. Obstaja pa tudi še nepreizkušena možnost, da dolžnik fizična oseba predhodno sproži postopek preko brezplačne pravne pomoči in se s tem izogne omenjenim stroškom."

Kako bodo upniki izvedeli o stečajnih postopkih?

"Od 1. oktobra dalje so brezplačno na AJPES-ovih spletnih straneh pod objavo sodnih zadev objavljeni vsi podatki o tekočih stečajnih postopkih, tako za pravne kot fizične osebe, sklepi sodišč in poročila upraviteljev. Navedeno je pomembno zaradi tega, ker po 122. členu zakona velja, da so se stranke postopka z objavami seznanile s potekom osem dni od objave na spletnih straneh. Zato vsem morebitnim upnikom v postopkih priporočam redno spremljanje teh objav, saj bodo edino na tak način lahko učinkovito uveljavljale svoje interese."

"Z osebnim stečajem se ne rešite zlahka svojih dolgov. Vsak upnik, ki je do zaključka stečajnega postopka prijavil terjatev, lahko terja od dolžnika poplačilo še neplačanega dela terjatev tudi po zaključku postopka."

POGOVOR

Razgledi

Ladislao Medvedšek se je leta 1952 rodil v Limi, perujskem glavnem mestu. Kraj rojstva je tudi kasneje zaznamoval njegovo delo, saj je živel med Slovenijo in Latinsko Ameriko, danes pa je v Ekvadorju generalni direktor podjetja Hidria Perles Ecuador S. A., najpomembnejše južnoameriške izpostave kranjskega podjetja Hidria Perles, d. o. o. Z njim smo se pogovarjali v omenjeni tovarni, ki ima sedež v Quitu, prestolnici Ekvadorja.

V Ekvadorju smo vodilni na trgu

LADISLAO MEDVEDŠEK, GENERALNI DIREKTOR PODJETJA HIDRIA PERLES ECUADOR S. A.

MARKO JENŠTERL

Gospod Medvedšek, Latinska Amerika je postala že stalnica vašega življenja. Mi lahko za začetek poveste, kako ste bili z njo povezani po rojstvu v Limi?

"Oče je bil nekoč predstavnik Intertrada in je delal tudi v Argentini in Kolumbiji. Rodil sem se v Peruju, ekvadorski Quito pa mi je že četrto glavno južnoameriško mesto, v katerem sem več kot dve leti. V Limi sem živel deset let, dve leti sem študiral v kolumbijski Bogoti in devet let delal v venezuelskem Caracasu. Prve tri razrede osnovne šole sem naredil v Peruju, v Žireh na Gorenjskem sem hodil v četrti razred osemletke, nato sem se šolal v Ljubljani do prvega letnika gimnazije in maturiral v Bogoti. Nato sem se spet vrnil v Slovenijo in študiral v Ljubljani."

Zdaj ste generalni direktor podjetja Hidria Perles Ecuador S. A., pred tem pa ste v Latinski Ameriki zastopali druga naša podjetja ...

"Z Latinsko Ameriko sem delal tudi, ko sem bil zaposlen v Sloveniji. Za to območje sem bil zadolžen v Slovenijalesu, v Latinsko Ameriko pa sem recimo pripeljal Krko. V Caracasu sem bil devet let predstavnik Slovenijalesa za celotno Latinsko Ameriko. Po vrnitvi sem vodil podjetje Slovenijales SMP, kjer smo se ukvarjali z mednarodnimi posredovanji."

Vaše sedanje podjetje je praktično edino slovensko podjetje iz časov Jugoslavije, ki je preživelo v Latinski Ameriki.

"Nekoč je bil tu pomemben Intertrade, ki je delal v Kolumbiji in Argentini. Potem smo imeli razne predstavnike v Venezueli. Kranjska Iskra je v Latinski Ameriki začela delati že zelo zgodaj. V sedanjem podjetju Hidria Perles Ecuador je na dveh lokacijah zaposlenih 45 ljudi. Od tega jih 38 dela v Quitu, drugi so v Guayaqui-

lu, ki je drugo največje ekvadorsko mesto. Kot njen direktor sem koordiniral tudi delo podjetja v Peruju. V Limi imamo od sedem do devet ljudi, ker se število stalno spreminja. To podjetje je tudi najmlajše, saj smo ga ustanovili leta 2004. Kolumbijsko pa ima okoli petnajst zaposlenih. Moja naloga je tudi skrb za izvoz po tukajšnjih državah. V kratkem bomo tudi v Kolumbijo začeli izvažati od tu, saj smo že dobili potrebne certifikate. V Ekvadorju smo namreč vodilni na trgu. Praktično je to edina država, kjer smo med vso konkurenco, kamor štejejo predvsem podjetji Bosch in DeWalt, vodilni ravno mi. Ljudje nas dobro poznajo, prav tako kakovost našega orodja. To pomeni, da se kaj več niti ne da narediti. Lahko predvsem vzdržujemo stanje, hkrati pa je treba najti še kakšno drugo tržišče."

Taksist, ki me je peljal k vam, je dobro poznal vašo blagovno znamko in je bil poln hvale na račun kakovosti.

"Tega se dobro zavedamo tudi mi, zato zanjo še posebej skrbimo. S prodajo električnih strojev na dan zaslužimo od 15 do 25 tisoč dolarjev, včasih tudi do 40 tisoč dolarjev. Na leto prodamo za približno pet milijonov dolarjev električnih strojev, ki jih naredimo v naši tovarni. Zaradi statusa lokalnega proizvajalca lahko po sporazumu ALADI brez carine izvažamo tudi v Kolumbijo in Venezuelo. Pričakujemo, da bo takšnega izvoza še več, saj se tudi Ekvador in Mehika že pogovarjata o sprostivi trgovine. Na sporazumu ALADI se sicer ne moremo preveč zanašati, ker enkrat deluje in drugič ne, zato je ves čas treba iskati nove trge in partnerje. Ravno pred dnevi sem se vrnil s sejma v mehiški Guadalajari. Tja sem šel, da bi navezal stike z drugimi območji Latinske Amerike, potem pa se je na sejmju pokazalo, da največji interes obstaja ravno v Mehiki, ki bi

Ladislao Medvedšek / Foto: Marko Jenšterl

bila za nas zelo pomembna, zato smo se ji začeli posebej posvečati.

Eden od pomembnih trgov naj bi bila tudi Kuba. Danes je precej razrušena, vendar bo po spremembi sistema moralo priti do obnove.

"Res je. Tam že imamo zelo delovnega lokalnega zastopnika in zanj že pripravljamo kontejner naših izdelkov. Kupujejo naše najmodernejše orodje. Kuba je zdaj res obubožana, ampak v prihodnosti bo tja prišel ameriški kapital, predvsem tisti, ki ga imajo njihovi zdomci. Pri Kubi bo nekoč zelo pomembno, kdo je v teh časih že tam. Tisti, ki s Kubanci sodeluje že zdaj, bo s svojimi izdelki tudi kasneje zavladal v njihovih izlozbah, ki so danes sicer še prazne, saj v državi vlada veliko pomanjkanje. Na tem področju imamo pomembne izkušnje, ker vemo, kako je bilo nekoč pri nas. Vsak trg je treba spoštovati in Kuba ni zanemarljivo območje. Nanj ne

tem pa ne storijo nič. Tega se je treba navaditi, zato je največ dela ravno v stalnem ponavljanju zahtev in potiskanju stvari naprej. Ločiti je treba tudi med tem, kdaj ti nekdo reče "ja" samo zato, da se te znebi in kdaj bo stvar tudi res naredil. To ni enostavno."

Z ostrino in kakšno diktatoro se verjetno sploh ne da ...

"Ne. Lotiti se jih je treba na nek zabaven, neobremenjen način. Tako rekoč malo jih moraš "prinesti naokrog". Diktatura bi sarno poslabšala zadeve. V takih primerih zgubijo motivacijo in ne delajo več. Če hočeš tukaj vladati s palico, ne boš veliko dosegel. V Ekvadorju sem že skoraj dve leti. Prišel sem ravno v časih, ko je nastopil njihov nov predsednik, ki se nagiba k levici in je zaveznik venezuelskega Huga Chaveza ter bolivijskega Eva Moralesa. Ekonomska situacija je popolnoma drugačna od tiste pred dvema letoma, da o svetovni, ki se tukaj prav tako pozna, sploh ne govorim. Te zadeve se čutijo v zraku, ampak mi smo ob vsem tem uspeli povečati prodajo."

Kako pa na vaše delo vplivajo politične spremembe v Ekvadorju?

"Predvsem v tem, da ni lokalnih naložb. Stroji so praktično investicijska zadeva. Pri intenzivni gradnji je potreba po teh strojih večja. Investicij pa zdaj skorajda ni in težko je reči, kaj bo prinesla prihodnost. Oblast je poleg tega precej skeptična do tujine in njenega kapitala."

O tem so mi govorili tudi v vodstvu mednarodnega gledališkega festivala, kjer je letos opazen primanjkljaj nekdanjih bogatih sponzorskih sredstev.

"Zdaj nihče noče vlagati. Dogaja se celo to, da niti lokalna podjetja v investicije ne vlagajo lokalnega kapitala, tako kot recimo v Peruju, kjer so za ekonomske zadeve bolj odprti in je več transferja kapitala. V Ekvadorju pa kapital zdaj predstavlja strah.

"Ljudje v Ekvadorju so pridni in delavni, njihova kultura pa se precej razlikuje od naše. Zadev včasih ne jemljejo tako resno kot mi. Vedno se strinjajo s teboj in ti obljublja, da bodo nekaj naredili, potem pa ne storijo nič. Tega se je treba navaditi, zato je največ dela ravno v stalnem ponavljanju zahtev."

Z Latinsko Ameriko imate bogate izkušnje. Kakšen je način dela v teh državah?

"Ljudje tukaj so pridni in delavni, njihova kultura pa se precej razlikuje od naše. Zadev včasih ne jemljejo tako resno kot mi in to je treba upoštevati. Vedno se strinjajo s teboj in ti obljublja, da bodo nekaj naredili, po-

POGOVOR

Razgledi

"Nekaj naših delavcev je bilo že v Kranju, tja jih pošiljamo predvsem zato, da spoznajo novosti v proizvodnji. Pot v Evropo jim ogromno pomeni in so nato na tak obisk zelo ponosni."

Ampak tisti, ki je že tu, mora vztrajati in vzdržati. Tako je bilo vedno. Naša tovarna je bila ustanovljena leta 1975 in bo torej čez dve leti praznovala 35-letnico delovanja."

V tem času ste morali v Ekvadorju doživeti že marsikaj in torej tudi najnoveše politične spremembe niso neko presenečenje.

"Vse smo že doživeli. Šest zaposlenih je pri nas že trideset let in lahko pričajo o še hujših časih. Doživeli smo vojsko in vojaške hunte, ljudje so bili tudi že brez plač, a so vztrajali. Res pa je, da je bilo podjetje konec prejšnjega stoletja v velikih težavah, saj je bila na oblasti vojska, izgubljali pa smo trg. Po letu 2001 pa je znova začelo rasti. Ne govorim o velikih vrednostih, ampak na vsak način so prišli boljši časi. Predvsem pa ne smemo pozabiti na pomembno vrednost naše blagovne znamke, ki je poznana, pa naj gre za Hidrio Perles ali za nekdanjo Iskro. To bi bilo pa res škoda zavreči. Mi delamo dolgoročno in za Hidrio Perles v Kranju je podjetje v Ekvadorju glavna postojanka za Latinsko Ameriko."

Pa se problemi v Kranju kaj poznajo tudi v Ekvadorju?

"Kaj dosti niti ne. Kolikor mi je znano, so tam tudi izgubljali trge in imeli določene težave, ampak mi hujših posledic nismo čutili. Konkurriramo namreč z Boschom, Makito in DeWaltom, ki v

Hidria Perles Ecuador / Foto: Marko Jurešič

glavnem proizvajajo na Kitajskem. Se pravi, da v bistvu konkuriramo s kitajskimi izdelki. Tu pa je naša pomembna prednost v "evropski" kakovosti."

Nekateri vaši delavci so celo obiskali Kranj. Kaj si oni mislijo o našem mestu in Sloveniji?

"Nekaj ljudi je res že bilo v Kranju. Med njimi Ramiro Amores, naš šef proizvodnje, ki je že trideset let v

tovarni. Pred kratkim je kranjsko podjetje obiskal tudi naš prodajalec Miguel Angel Bedon, ki se je vrnil navdušen nad našo deželo. V Kranj jih pošiljamo predvsem zato, da spoznajo novosti v proizvodnji. Običajno jih pošljemo za kakšen mesec, lani pa smo organizirali tudi posebno izobraževanje za prodajalce. V Slovenijo smo poslali najboljšo prodajalce iz Peruja, Ekvadorja in Kolumbije, ob njih

pa smo iz vsake od teh držav povabili še najboljšega kupca. Šli so za en teden in v tem času smo jim pripravili zelo intenziven izobraževalni program, v katerem so zvedeli, kaj se dogaja na trgu. Bivali so v Kranju, ob koncu tedna pa so obiskali tudi slovensko obalo."

Takšni obiski so verjetno velika stimulacija?

"Pot v Evropo jim ogromno pomeni in so nato na tak

obisk zelo ponosni, saj si večina tukajšnjega prebivalstva tega ne more privoščiti. Naši delavci so izobraženi ljudje, ki jih zanimajo številne stvari. Poskrbeli smo, da so s podjetjem povezani tudi na druge načine, ne samo z rednim delom. Na delo jih vozi naš redni avtobus, pogosto jim organiziramo tudi družabno življenje. Zadovoljni delavci se nato poznajo tudi v kakovosti naših izdelkov."

Google Chrome

118

RAČUNALNIK IN JAZ

ROBERT GUŠTIN

Po internetu lahko brskamo s celo vrsto različnih brskalnikov. Najbolj uporabljen je še vedno Microsoftov Internet Explorer, tesno pa mu sledi odprtokodna Mozilla Firefox. Seveda tudi drugi ponudniki ne sedijo križem rok. Vsem je skupna težnja, da bi bili internetni brskalniki kar najbolj preprosti za uporabo, hitri, varni in pa da bi imeli čim večji nabor funkcionalnosti. Korak naprej je pred kratkim storil Google, ki je predstavil svoj brskalnik po internetu. Poimenoval ga je Chrome. Je brezplačen in zasnovan odprtokodno.

Google, ki je 7. septembra letos praznoval desetletnico delovanja, je v tem kratkem času postal bolj prepoznaven od Coca-Cole, po vrednosti pa je prehitel tudi General Electric in Microsoft. Google je najbolj poznan po svojem

spletnem iskalniku, poleg tega pa ponuja še celo vrsto drugih uporabnih programov. Med njimi v zadnjem času izstopa prevajalnik, ki prevaja tudi v slovenščino in iz nje. Najdete ga na spletnem naslovu <http://translate.google.com>, kjer le izberete ustrezen jezik in pritisnete na gumb "Translate". Pri tem ni nikakršne omejitve glede dolžine besedila, pa še prevodi so dokaj kakovostni. Uporaba je preprosta, prevajanje pa se izvaja z veliko hitrostjo.

Nekaj dni pred desetletnico pa so pri Googlu predstavili tudi spletni brskalnik Chrome. Chrome je na voljo v 43 jezikih, tudi v slovenščini. Brskalnik si lahko namestimo iz spletnega naslova <http://www.google.com/chrome>. Google Chrome je brskalnik, ki je bil izdelan za hitrejšo, lažjo in varnejšo uporabo spleta in

zasnovan minimalistično, da vas oblika čim manj moti. Ponuja nam tudi možnost, da iz drugih brskalnikov uvozimo podatke o uporabniških imenih in geslih. Chrome omogoča praktično vse, kar omogočajo drugi. Zasnovan je minimalistično, saj je gumbov malo, brskalnik pa zlasti navdušuje s svojo hitrostjo nalaganja. Chrome je hitrejši od Firefoxa in Explorerja, hitro se odpirajo tudi PDF dokumenti.

Z brskalnikom Google Chrome lahko s samo enim poljem dostopate do poljubnega mesta v spletu. Naslovna vrstica na vrhu običajnega okna brskalnika Chrome deluje poleg vnašanja spletnih naslovov tudi kot iskalno polje. Vsak pojem, ki ga vnesemo, nam kot rezultat že takoj prikazuje tudi najdene pojme na internetu. Poenostavljeno je delo z zavijki, preprosto in

uporabno je delo s programi in bližnjicami do njih, saj se le-ti samostojno zagotavljajo znotraj brskalnika. Chrome nas opozarja tudi na nevarnosti vdorov in nalaganja nezaželene programske opreme. Du so podatki o potencialnih nevarnostih kar najbolj sveži, jih brskalnik samostojno preverja in posoča blja preko dveh "črnih listov".

Obstajajo seveda tudi pomanjkljivosti. Očita se mu pomanjkanje zaščite in varnosti, tu in tam pa se brskalnik tudi sesede, RSS novice delujejo pomanjkljivo, a vse skupaj se ne zdi nič kaj pretresljivega. Morda bodo nekateri uporabniki pogrešali tudi spodnjo vrstico, ki prikazuje status nalaganja in nekatere druge podatke. Hitrost, enostavnost uporabe in zanesljivost pa bodo verjetno odtehtali tudi kakšno pomanjkljivost. Ker je Chrome

za zdaj še preizkusna, "beta" verzija, je potrebno na napake in nepopolnosti gledati z rezervno. Pri pravi različici bo večina napak verjetno že zgodovinska. Zagotovo se bo v prihodnosti pojavilo ogromno številno dodatkov, ki bodo posamezniku omogočili sestavo skoraj popolnega brskalnika.

V dveh tednih obstoja je Google Chrome zabedel že skoraj enoodstotni tržni delež. Na dolgi rok se zna zgoditi, da se bodo tržni deleži brskalnikov temeljito premešali. Vsaka noviteta, ki vodi k boljšemu in hitrejšemu delu, je dobrodošla. Vsekakor pa se ni treba v vsako kar na mah zaleteti, a Google Chrome kar kliče, da ga preizkusite in postanete njegov uporabnik. Prvi odzivi uporabnikov so pozitivni in polni, več ali manj, hvale na njegov račun. Preizkusite ga tudi vi. Ne bo vam žal.

Starosta slovenske numizmatike Albin Pogačnik je izdal katalog srednjeveških novcev, kovanih na ozemlju sedanje Slovenije. Posebnost publikacije je cenik novcev, da zbiralci lahko vidijo, koliko so cenjeni naši srednjeveški novci.

Srednjeveške kovnice na Slovenskem

ALBIN POGAČNIK, NUMIZMATIK

SUZANA P. KOVAČIČ

V katalogu Srednjeveške kovnice na Slovenskem je več kot 150 kovancev predstavljenih z risbami in opisi, več kot 200 kovancev je predstavljenih s fotografijami in opisi, več kot 350 je natančno izrisanih napisov s kovancev.

Albin Pogačnik se v katalogu Srednjeveške kovnice na Slovenskem osredotoča na obravnavo kovnic, ki so v tem obdobju delovale na območju današnje Slovenije (Kamnik, Slovenj Gradec, Ptuj, Celje, Brežice, Brestanica, Kostanjevica, Čatež, Sv. Križ pri Kostanjevici, Otok pri Dobravi, Ljubljana). V katalogu je več kot 150 kovancev predstavljenih z risbami in opisi, več kot 200 kovancev je predstavljenih s fotografijami in opisi, več kot 350 je natančno izrisanih napisov s kovancev. Doba, ko so tujerodni gospodje zaradi trgovskih potreb odpirali na naših tleh kovnice denarja, je trajala približno od sredine 12. do sredine 13. stoletja. "V okolici kraja Breže na Koroškem so bila bogata nahajališča izredno kakovostnega srebra. Posest je bila v lasti Solnograjske nadškofije, pa je omenjeno dejstvo spodbudilo solnograjskega nadškofa Konrada, da je za potrebe trgovine z Vzhodom osnoval in opremil kovnico denarja. Ko se je denar z imenom breški denarji uveljavil v trgovini,

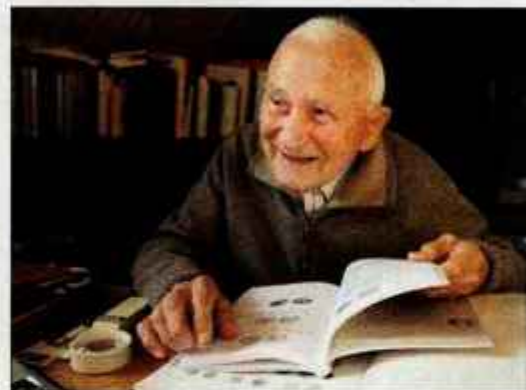
so začeli kovati takšne srebrnike tudi španheimski gospodje v Šentvidu na Glini (Koroška). Ko so to videli naši fevdalci na Kranjskem in južnem Štajerskem, so tudi oni začeli ustanavljati kovnice denarja na svojih posestvih, da izkoristijo ugodno konjunkturo."

Zaradi dobrega slovesa so breške srebrnike posnemali tudi Madžari in Hrvati. Kar se tiče lepote izdelkov, je prednjačila ljubljanska kovnica vojvode Bernharda; v njej so delali izurjeni italijanski pečetorezci. Po obilju raznih kovov pa so se izkazali v kovnici Otok pri Dobravi (Gutenwerth). "Obdobje kovanja je leta 1241 pretrgal uničujoči napad Mongolov na Madžarsko, ki je bila glavna partnerka s Kranjsko. Trgovina je zastala. Trgovci so svoje srebrnike na hitro zakopali v zemljo, v kolikor je bilo to le mogoče, masa teh naših novcev je šla tudi s trgovino na Madžarsko," je povedal Pogačnik. V novi dobi so pri izkopavanjih arheologi odkrili najdbe breškega denarja; pri izkopavanjih na Madžarskem so našli kar 34.885 kosov. Na prostoru današnje

Slovenije so našli le 655 novcev breškega tipa, v ostalem so bili v teh najdbah še oglejski, tržaški, graški, beneški in razni nemški srednjeveški novčiči.

Beseda o avtorju

Albin Pogačnik se je začel zanimati za numizmatiko v svojih ranih letih in že kot petnajstletni fant je imel manjšo splošno zbirko novcev. Po koncu druge svetovne vojne, ko sta se spoznala s takrat največjim zbiralcem dr. Mihajlom Prokešem iz Subotice, je začel z resnim zbiranjem in proučevanjem numizmatike. Včlanil se je v Numizmatično društvo Slovenije, bil predsednik društva in urednik društvenih glasil. V starosti osemdeset let je odložil zadolžitve kot častni predsednik Numizmatičnega društva Slovenije. V ljubiteljstvo naših srednjeveških novcev ga je vpeljal strokovnjak Vilhelm Fritsch. Pogosto je navezoval stike z največjimi numizmatičnimi strokovnjaki na Hrvaškem, Madžarskem, v Avstriji, Nemčiji in drugod. Dolga leta je sodeloval z Go-

Albin Pogačnik / Foto: Tina Deki

renjskim muzejem ter razstavljal novce in medalje z različno tematiko. Leta 1955 je v Prešernovi hiši v Kranju razstavil 383 različnih rimskih kovancev in 178 spominskih medalj. V stebriščni dvorani Gorenjskega muzeja je imel številne razstave: Habsburški denar (1972), Bizantinski denar (1981), Od rudnine do denarja (1987), Kovani denar evropskih držav in spominski denar ob olimpijadah (1988), Osemsto let denarstva na Slovenskem (1989), ...

Celo desetletje je sodeloval z numizmatičnim kabine-

tom Narodnega muzeja Slovenije kot zunanji sodelavec. Leta 1974/75 je v Beogradu izdal splošen katalog naših srednjeveških novcev. V letih 1990/93 je v Vestniku Numizmatičnega društva Slovenije objavil Katalog naših srednjeveških novcev, ki je zdaj izšel v prenovljenem natisu pod naslovom Srednjeveške kovnice na Slovenskem (izdajatelj Masta Trade, zbirka Denar na Slovenskem). Posebnost tega kataloga je zagotovo cenik novcev, da zbiralci lahko vidijo, koliko so cenjeni naši srednjeveški novci.

Hribarjev Trubar

159

IZ STARIH ČASOV

MIRHA NAGLIČ

Ko je bil gorenjski rojak Ivan Hribar ljubljanski župan (1896-1910), je v deželni glavni mestu postavil tri javne spomenike: Francetu Prešernu, Primožu Trubarju in cesarju Francu Jožefu. V knjigi Moji spomini (I, 1928) je napisal, kako jih je postavil. Pa si preberimo zgodbo o Trubarjevem spomeniku. Predlog, da bi ga postavili, je bil Aškerčev. "Le-ta je namreč, ko je bil izdal svoje pesnitve Primož Trubar, prišel nekega dne k meni in mi prinesel poklonstveni izvod te knjige. V pogovoru, ki se je ob tej priliki med nama razvil, dejal mi je, da bi Trubar kot stvaritelj našega pismenega jezika zaslužil v Ljubljani spomenik. 'Glej,' menil je, 'postavil si spomenik Prešernu; postavi ga še Trubar-

ju. Mislim, da je naš narod že toliko dozorel, da ne bo težko zbrati denar za skromen spomenik. Jaz kakor veš ne živim v izobilju, rad pa vsak mesec prispevam primerno vsoto."

Hribar je bil takoj za Aškerčev predlog, hkrati pa se je zavedal, da ga ne bo mogoče udejanjiti s prostovoljnimi prispevki; z zbiranjem le-teh so bili namreč zelo uspešni v primeru Prešernovega spomenika. "Nisem pa sestavil nikakega odpora za zbiranje prispevkov. Poznavajoč razmere, vedel sem, da je tozadevni Aškerčev optimizem neopravičen. Prešeren je bil ljubljenec vsega naroda. Zato je bilo za njegov spomenik lahko zbrati. O pomembni Trubarjevi za naše kulturno življenje pa je vedelo le omejeno število

Ivan Hribar (1851-1941), politik in publicist

inteligence. Poleg tega je bil protestant. Dejal sem si torej, da z javnim pobiranjem prispevkov utegnem doživeti neprijetno iznenadenje. Zato sem si napravil načrt sigurnejše izvedbe." Ta pa je bil sledeč. "Vrnivši se z Dunaja, naznanim Aškercu, da

je Trubarjev spomenik že naročen. Neznansko sem ga s tem razveselil. Koj mi obljubi, da bo vsak mesec prispeval zanj po 50 kron. Odgovorim mu, da so stroški že pokriti. Ko da ne čuje prav, vpraša me še enkrat. Potem pa začne ugibati, da jih je prevzel Gorup /priznani podjetnik in tvecen/ in ko mu odvrnem, da ne, jame vame siliti, naj mu povem, kdo je imel toliko umevanja za pomembnost Trubarjevo in njegove zasluge, da je prevzel pokrije stroškov za njegov spomenik. In natvezim mu, da polovico jaz, polovico pa gospa dr. Tavčarjeva. Še danes ga vidim s kakšnim začudenjem na licih je sprejel to naznanilo. Do svoje smrti je bil prepričan, da je res tako in je zato - dasi sam na sebi ni bil nič kaj navdu-

šen občudovalec ženskega spola - o gospoj dr. Tavčarjevi vedno govoril z izrednim spoštovanjem."

Zdaj vas gotovo zanima, kako je župan Hribar stroške dejansko pokrtil. "V 'Ljubljanski kreditni banki' dal sem si vsako leto od občnega zbora dovoliti neko vsoto, da jo po svojem prevdariku razdelim v narodne in občekoprstne namene. Poskrbel sem, da je ta vsota dve zaporedni leti bila za toliko višja, da sem mogel iz nje plačati Trubarjev spomenik. Iz prijateljskih nagibov do dr. Tavčarja sem potem z njegovim soglasjem dal razglasiti, da je njegova soproga soprispevalka stroškov za spomenik." Ko bi le imeli tudi današnji bankirji take skrivne fonde in iz njih dali kaj za "občekoprstne namene"!

Stopinje skozi preteklost

Moj stari oče Luka

MILENA MIKLAČIČ

5. oporoka

Oporoka, ki jo je napisal Luka, nosi letnico 10. julija 1954. V njej je jasno določil, da njegov edini sin iz drugega zakona podeduje vse premoženje in nepremično premoženje. Ni pa pozabil omeniti niti otrok iz prvega zakona. Mariji (Micki) in Rozalki je narnemil po 10 tisoč dinarjev, Berti stavbišče za novo hišo, pomaga pa naj se ji tudi pri gradnji te hiše.

Ostalih petim otrokom - ako bodo to zahtevali - pa je namenil vsakemu po 1000 dinarjev. Manjši znesek je obrazložil s tem, da jim je omogočil, da so prišli do poklica in potem do kruha, kar se mu je očitno zdelo, da je bilo veliko vredno. Še posebej pa je v oporoki poskrbel za ženo Frančiško, saj pravi, da mora zanjo dedič skrbeti vse do njene smrti.

6. Francka Kraljeva

Stara mama Francka je prišla k Pivku od Kralja iz Žirovskega vrha. Imela je kar nekaj dote in če sledimo

notarskemu zapisu z dne 18. maja 1927, je prinesla v zakon najmanj 8.500 dinarjev. Po vsej verjetnosti pa še več, saj je bilo zelo šparovno dekle. Bila je že tudi v letih, saj je bila ob sklenitvi zakonske zveze stara 30 let. Da se toliko časa ni za nobenega zmenila, je bila kriva obljudba, ki jo je dala svojemu fantu, ki je, po prihodu od vojaka iz prve sv. vojne, odšel s trebuchom za kruhom v Ameriko. Žal pa je tam v neki nesreči umrl. Ko je Luka, komaj štiri mesece po ženini smrti, potrkal pri Kralju, se ji je verjetno zdela izbira biti gospodarica na svojem še zmeraj boljša kot ostati doma za dečko.

Otroci iz prvega zakona so jo sprva sprejeli z negotovanjem. Zlasti še, ker so jo krivili, da jih je dal oče, vse po vrsti, služiti. Kljub temu pa se jim je mačeha usedla v srce, saj je bila do njih zelo dobra in je naredila vse, da je bilo življenje ob dokaj vzklipljivem očetu, ki je imel prepogosto tudi težko roko, kolikor toliko znošno.

Glede na dogodka, ki so sledili, ni mislila, da se bo poročila s tako gajnim moškim. Njune dirke okoli

Kraljeve sestre, ena od njih je Francka.

hiše, ko je on kričal nanjo, a boš dala, če ne te bom, ona pa je le bežala na varno, so se vtisnili v spomin vsem otrokom. Zato se tudi ni nikoli pritoževala, če ji je prišlo na uho, da se je pri kakšni predolgo mudil.

V poznejših letih, ko sta se navadila drug na drugega, pa sta imela za tiste čase in navade dokaj harmoničen zakon. Luka je namreč ugotovil, da je žena izjemno gospodarna ženska, ki je znala z denarjem in je zme-

raj imela pri roki kakšen pameten nasvet.

Luka, ki je strašno rad fural, se je pred vsako turo, zlasti po vojni, ko so ga zaradi novih gradenj potrebovali na vseh koncih in krajih, z njo redno posvetoval, komu prej ustreči, oziroma, kako furanje prilagoditi delu na kmetiji. Francka si je na koledar skrbno zapisovala vse žernade in vse Lukove vožnje. Do zadnjega dinarja natančno je vodila evidenco, koliko ur je Luka pri komu

delal, koliko je bil kdo komu dolžan.

V sebi ni imela kakšne pretirane pobožnosti, bila je sicer verna, redno je hodila v cerkev, ni pa "pretiravala", kot je to počel Luka. On se je po maši redno ustavljal pri Bahaču, kjer je bil njegov punkt, saj se je tam srečeval z drugimi posestniki, da so malo pomnoževali in si izmenjali zadnje novice. Včasih je zavil tudi h Katniku, ponavadi takrat, ko je bil jezen na cel svet, da si je privoščil vampe ali golaž.

Stric Frido je takole obujal spomine: "Povsem jasno se spominjam tudi nekega zimskega popoldneva. Nebo je nenadoma zapolnilo na stotine letal, ki so šli nad Nemčijo."

Med sosedi

113

SLOVENC V ZAMEJSTVU

Slovenska manjšinska koordinacija (Slomak), ki združuje predstavnike Slovencev iz Italije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške, se je oktobra sestala na sedežu Zveze slovenskih organizacij v Celovcu. Slomaku predseduje predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze iz Trsta Rudi Pavšič. Na sestanku v Celovcu so se pogovarjali predvsem o sodelovanju med slovenskimi manjšinami v zamejstvu in Republiki Sloveniji. Tokratni pogovor je bil še posebej pomemben zato, ker v Sloveniji nastaja nova vladna koalicijska, ta pa naj bi v svoj program vključila tudi sodelovanje in pomoč manjšinam. Slovenska manjšinska koordinacija bo pripravila dokument s svojimi pogledi na prihodnje sodelovanje, eden od predlogov pa bo zanesljivo zahteva po imenovanju ministra za Slovence po svetu. Tako ministristvo je že dolgoletna želja Slo-

vencev v zamejstvu in po svetu. Zanje je sedaj odgovoren državni sekretar, trenutno opravlja to dolžnost Zorko Pelikan, ki vodi tudi Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Kaj bo s slovensko manjšino v deželi Furlaniji in Julijski Krajini, so se ob napovedi nove italijanske vlade, da bo prihodnje leto za dober milijon evrov zmanjšala pomoč Slovincem in njihovim ustanovam v Italiji, so se na konferenci za novinarje spraševali poslanka Demokratske stranke Tamara Blažina, predsednik Sveta slovenskih organizacij Drago Štoka in predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze Rudi Pavšič. Leta 2011 pa naj bi se pomoč zmanjšala še za dodaten milijon. Napovedani ukrep Berlusconijsve vlade bi resno ogrozil delovanje Stalnega slovenskega gledališča v Trstu in izhajanje časopisov Primorski dnevnik, Novi Matajur in

Novi Glas, v težjih razmerah pa bi delovale tudi dvojezične šole. Predstavniki Slovencev poudarjajo, da so vajeni delovati v težkih razmerah, saj se prispevki v zadnjih petnajstih letih niso bistveno povečali, tokratna vladna napoved pa bi bila lahko usodna, saj bi se zmanjšalo tudi število delovnih mest, na katerih so bili zaposleni pretežno Slovenci. Če manjšina nima možnosti delovanja in sodelovanja v javnosti, potem je dvojezična tabla pred beneško vasjo kvečjemu lahko le nagrobni napis manjšini, je povedala Tamara Blažina. Predstavniki Slovencev kljub poskusom v Rimu se niso uspeli priti do ustreznih vladnih sogovornikov.

Slovenci na Koroškem bodo v četrtek, 30. oktobra, praznovali pomemben jubilej: stoletnico delovanja šole v St. Petru/St. Peter v Rožni dolini. Šola že vsa leta vodi konvent

Obnovljena Višja šola za gospodarske poklice v St. Petru v Rožni dolini / Foto: Jože Kofejek

šolskih sester. Iz nekdanj preprouste šole je nastala sodobna in tudi v Sloveniji zelo spoštovana Višja šola za gospodarske poklice, na kateri se vsa leta izobražujejo tudi predvsem dekleta iz Slovenije. Šola nudi dvojezični in zadnja leta tudi večje-

zični pouk s posebnim poudarkom na gospodarstvu, obrti, podjetništvu in turizmu. Praznovanje se bo začelo ob 16. uri s slovesno mašo v Ražunovi dvorani v šoli, ob 19.30 pa bo v farni dvorani v St. Jakobu jubilejna prireditev.

JOŽE KOŠNJEK

Tudi učenje je lahko prijetno
Priročnik za samostojno učenje

Knjiga stane: **10,43 €**
za naročnike Gorenjskega glasa
20% popusta.

Gorenjski Glas

naročanje na telefon: 04 201 42 41,
e-pošta: narocnine@g-glas.si, www.gorenjskiglas.si

**TV
OKNO**
BREZPLAČNI TV SPOREDI

89.8 91.1 96.3

RADIO SORA
Gorenjski prijatelj

Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4,
4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50,
fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si

GG
mali oglasi
04/201 42 47,
e-pošta: maliloglasi@g-glas.si
www.gorenjskiglas.si

Čas je za ...

... POSEBNE PRILOŽNOSTI

IZKORISTITE OSEBNI RAČUN:

- 1 Brezplačno vam izdamo bančno kartico Activa-Maestro.
- 2 Brez plačila stroškov vam odobrimo izredni limit.
- 3 Brez plačila članarine vam izdamo plačilno kartico Activa oz. Activa-MasterCard.
- 4 Omogočimo vam uporabo elektronske banke Link brez plačila pristopnine oz. brezplačno obnovitev digitalnega certifikata.

**VELJA DO
31. 12. 2008.**

Gorenjska Banka
Banka s poslušom

<http://www.gbkr.si>

Posebna prodaja v šotorih od 20.10. do 30.10. 2008**

Obutev in oblačila! €3.- €4.- €1.- €2.- €5.- €5.-

€1.- €4.- €3.- €5.-

www.lidl.si

Mešalnik

• Za stepanje, gnetenje, tlačenje in mešanje • Posoda za mešanje s prostornino 2,5 litra s samodejnim pogonom • Ročni mešalnik - uporabljen tudi brez stojala • 5 nastavitvev hitrosti in tipka za hitro mešanje • Vklj. 2 metli iz legiranega jekla, 2 nastavka za gnetenje iz legiranega jekla, palica za drobljenje z noži iz legiranega jekla in strgalo za testo

kompl. €22.-
OD ČETRTKA, 23. 10. 2008

Papaja
• razred I
• cena za 300-g-kos

cena za kg 1.63 €
Ceneje!
0.99 €
€0.49

Pomaranče
• razred I
• cena za 1,5-kg-mreža

cena za kg 0.59 €
Ceneje!
1.30 €
€0.89

Komplet loncev, 12-delni

• Komplet sestavlja: 5 loncev (Ø 16 cm/1,25 l, Ø 18 cm/2 l, Ø 20 cm/2,5 l, Ø 24 cm/5,5 l, Ø 26 cm/3,5 l) in nastavki za dušenje, Ø 24 cm • 6 steklenih pokrovov s praktično odprtino za izpust pare • Loncev imajo merilno skalo • 2 dvojni dnom za manjšo porabo energije pri kuhanju • Pripravljeni tudi za indukcijske kuhinjske plošče

kompl. €59.99*
OD ČETRTKA, 23. 10. 2008

Paprika mljks
• razred I
• cena za 500-g-vrečka

cena za kg 2.58 €
Ceneje!
1.59 €
€1.29

Motovilec
• razred I
• cena za 150-g-posodica

cena za kg 3.27 €
Ceneje!
0.99 €
€0.49

Nagrobni aranžmaji
• več vrst
• cena za kos

Cvetlični nasvet
€8.99

Cien **Krema za roke**

• več vrst
• 125-ml
• € 7,12 l

-40%!
1.46 €
€0.89

Energijski napitek

• 0,25 l
• € 1,40 l

-40%!
0.59 €
€0.35

Instant čajni napitek

• več vrst
• 400-g
• € 2,38 kg

-40%!
1.59 €
€0.95

Kabanosi

• več vrst
• 300-g
• € 5,10 kg

-30%!
2.10 €
€1.53

crefee **Sirni namaz**

• več vrst
• 150-g
• € 3,93 kg

-25%!
0.76 €
€0.59

* Izdelki so dobavljivi samo v omejenih količinah. V primeru, da bodo kljub sklenemu zahtevanju zaloga pri neopredeljenem vikendu poplačevani, je prvi dan razprodani, ceneje kupce prosimo za razumevanje. Prodaja samo v količinah, običajnih za gospodinjstva. Slike so simbolične. Vse cene vsebujejo za izdelke brez deklarativnih elementov do razprodaje zaloga. Vse cene so v EUR s pripadajočim DDV. Za tiskarske napake ne odgovajamo. Lidl d.o.o. k.d. VISA MasterCard Maestro

"Veliko ljudi se danes ukvarja z duhovnostjo, ampak duhovnost ni to, da nekdo samo obvlada določeno tehniko. Duhovnost je vsakdanje življenje in premalo se učimo drug od drugega ... Za drastično spremembo osebnega sveta mora človek garati, to niso dejanja po liniji najmanjšega odpora," pripoveduje Lucija Mulej.

Skrivnost začutiš, je ne zapišeš

LUCIJA MULEJ, AVTORICA KNJIGE SKRIVNOST, ZAKAJ NE DELUJE PRI VAS?

SUZANA P. KOVAČIČ

Sta vas za pisanje knjige *Skrivnost* navdušila istimenska knjižna uspešnica in film?

"Morda malo. Moja *Skrivnost* opisuje vesoljne zakone, po katerih človek lahko močno vpliva na svoje življenje z zavestnim soočenjem s seboj. Pri tem mora biti pošten do sebe, zavedati se mora, kaj prinaša v medosebne odnose. Če je nekdo neprestano bojevit, se mora vprašati, ali s takim odnosom morda ne ruši določene energije. *Skrivnost* govori tudi o tem, da tisto, čemur človek posveča pozornost, raste, pa naj bo to dobro ali slabo. Če je nekdo depresiven, pomeni, da posveča določenim mislim preveliko pozornost. Drug velik problem je brezglava naglica, ko človek ne dela več skladno s svojim ritmom in zaradi tega zgubi stik z okolico, z ljudmi, s samim seboj. Tak človek postane robot."

Kateri so zakoni *Skrivnosti* po Luciji Mulej?

"Osnovni zakon je poštenje do sebe! Človek mora biti

Lucija Mulej / Foto: Gorazd Kavčič

kritičen do samega sebe! Ne verjamem v usodo, usodo si delamo sproti sami. Če vzamem primer milijonarja. Tak človek gre vedno korak dlje. Recimo temu ostrina britve; vsi smo soočeni s pritiski iz okolja in v situaciji pod določenim pritiskom se najbolj pokaže, ali si človek upa iti čez to. Večina ljudi ne gre čez, ker je njihov strah prevelik, ker je treba tvegati. Ampak saj človek ne more vedno samo sanjariti o tem,

kaj naj bi naredil. Zato je potrebna osebna preobrazba. O tem govori *Skrivnost*."

Zakaj je *Skrivnost* tako pomembna, da jo pišemo z veliko začetnico?

"Zato, ker je to *Skrivnost*, ki jo težko razložiš z besedami. *Skrivnost* težko zapišeš, na primer, poveste mi, kaj je skrivnost ljubezni? *Skrivnost* je stvar intuicije, čutenja."

Zakaj *Skrivnost* ne deluje?

"Zato, ker ljudje nimajo energetskih zalog, ki so potrebne, ko pride do določenega problema. Če vase nič ne vlagas, ne moreš nič prejemati."

Pišete, da se ljudje preveč ukvarjamo sami s seboj.

"Učimo se o sebi, ukvarjamo se sami s sabo, a je treba na določeni točki psihoanalizo brskanja po sebi ustaviti. Ljudje zelo radi govorijo o preteklih ranah. Opažam, da ljudje zelo tekmujejo med seboj, kdo je dal kaj hujšega skozi, kdo je bolj trpel. To je samo "metanje peska v oči". Drug problem je, ko se človek preveč ukvarja z drugimi. V svojem življenju ne naredi, kar si je želel, in živi življenje drugih; tipičen primer za to je gledanje telenovele. V resničnem življenju to postane velik problem v trenutku, ker se začne ta človek vtikati v življenja drugih in v znamenju ljubezni dela velike grehe."

Zakon *Skrivnosti* ne podpira lenuhov.

"Zagotovo ne. Veliko ljudi se danes ukvarja z duhovnostjo, ampak duhovnost ni

to, da nekdo samo obvlada določeno tehniko. Duhovnost je vsakdanje življenje in premalo se učimo drug od drugega. Če bi bili bolj neposredni drug od drugega, bi bilo lahko precej drugače. Za drastično spremembo osebnega sveta mora človek garati, to niso dejanja po liniji najmanjšega odpora. To ni samo "služba"."

Koga naj doseže ta knjiga?

"Osebnostno mislim, da je knjiga lahko koristna za tiste ljudi, ki želijo nekaj spremeniti. Današnja družba doživlja čas avtorefleksije. Družba je začela sama sebe tematizirati, ne gre več za neko oddaljeno entiteto, ni na primer več samoumevno, da človek izkorišča zemljo vse povprek. Če bi prav vsak posameznik pri sebi čim bolj razčistil stare rane, problemne, bi se poznalo tudi v globalnem smislu. Pomemben kriterij je tudi kakovost življenja, da človek zna biti v tišini, da zna ohraniti optimizem, ravnovesje. Saj se stvari kdaj podrejo, ampak če je človek naravnian na zakon *Skrivnosti*, v ključnih momentih pride energija in mu pomaga preživeti."

Skrivnost opisuje vesoljne zakone, po katerih človek lahko zelo močno vpliva na svoje življenje z zavestnim soočenjem s seboj.

Dama s slogom

7

SEDMICA

MARJETA SMOLNIKAR

No, pa je za nami. Obisk njenega visočanstva kraljice Elizabete II. in vojvode Edinburskega, namreč. Čeprav je res, da ni slovenski javnosti nihče zadovoljivo razložil, po kakšnih opravkih je njeno visočanstvo k nam sploh prišlo. To nikakor ne pomeni, da britanska kraljica s soprogom, če bi tako naneslo, pa z vso svojo "Zlahto", pri nas ni dobrodošla. Nasprotno. Tako visoki in ugledni, da ne rečem uglajeni, gostje so nekakšna naravna promocija naše države, ki je pri tujstvih poslih sicer nerazumljivo štorasta. Po drugi strani pa je življenje naravnano tako, da morajo tudi kronane glave nekaj početi. Recimo, hoditi na državniške obis-

ke; še zlasti v tiste politične destinacije, v katerih njihovi podaniki kupujejo nepremičnine, se pravi zemljo oziroma posestva, kot bi kupovali veliko kepo sladoleda, ne da bi razumeli eno samo besedo domorodcev. Ampak to le tako, mimogrede, kot pravimo.

V državi z utečenimi političnimi manirami na visoki ravni je pričakovati, da bo gostom iz aristokratske oziroma iz kraljevske hiše družbo delala elita gostujoče države; pač v maniri, služba je služba, družba je pa družba. Se pravi, da bodo za isto mizo s kraljevskim parom in njegovim spremljivom sedeli vrhunski predstavniki s področja politike in civilne družbe, gospo-

darstva, znanosti, kulture in umetnosti, zaradi mene tudi športa. V poštev bi torej prišli: predsedniška trojka (predsednik države, vladni predsednik, predsednik državnega zbora), ministri, predsednik ustavnega in vrhovnega sodišča, predsednik akademije znanosti in umetnosti, generalni državni tožilec, predstavnik vojske in veteranske organizacije, rektorji univerz, dekani fakultet, vrhunski znanstveniki, gospodarstveniki, umetniki, športniki in v tem slogu naprej in - se razume - vsak s svojim spremljevalcem. Ker pa v Sloveniji politične manire še niso utečene, da ne rečem, civilizirane, se je na večerji z britansko kraljico

Elizabeto II. šopiril domala kompletan dvor predsednika države. Povedano drugače, ko je prišel v javnost seznam povabljenec, mi je padlo na misel, da bodo na večerji z njenim visočanstvom s predsednikovega dvora pravzaprav manjkali samo snažilka, vrtar in telefonist.

Naslednje, kar imam v zvezi z večerjo na najvišji družbeni ravni za pripomniti, so (damske) toalete. Kar se, denimo, toalete gospe Štefke Kučan, nekdanje slovenske prve dame, tiče, je še najbolj spominjala na domači "šlafrok". Vsaj mene. Druga skrajnost je bila gospodična Urška, partnerka vladnega predsednika Janeza Janše. Ključ domala

popolnemu in vrhunskemu Urškinemu videzu, me je nekaj na njej motilo. In po temeljitem premisleku sem prišla do zaključka, da je bila njena toaleta primerna za paradni dvorni ples in ne za večerjo, pa čeprav s kraljevskim parom.

Tista, ki je bila za moj okus in za moje norme glede toadnevnihih rači na slavnostni večerji z njenim visočanstvom kraljico Elizabeto II. tako reknimo, popolna, pa je bila gospa Barbara Miklič Türk, aktualna prva dama. Na njej ni bilo niti nič preveč niti nič premalo, ampak ravno prav. Vse v zvezi z njo je "štimalo". Barbara Miklič Türk je prava dama s slogom.

Podnebnju prijazne inovacije

Redča nit 3. Slovenskega foruma inovacij so bile inovacije, ki se odzivajo na podnebne spremembe. Vidni dosežki gorenjskih podjetij.

STEFAN ŽARGI

Ljubljana - V torek in sredo je v Cankarjevem domu potekal 3. Slovenski forum inovacij, ki je po oceni organizatorjev - Javne agencije RS za podjetništvo in tuje investicije (JAPTI), Ministrstva za gospodarstvo, izvajalcev - Inštituta Hevrekal, Inštituta za raziskovanje podjetništva (IRP) in Centra za raziskovanje novih tehnologij (CNT), navdušil prek 3.500 obiskovalcev.

Razstava in izobraževanje

Razstavo najboljših inovacij je dopolnjeval interaktiven izobraževalni program, ki se je vsebinsko navezoval na štiri tematske sklope: poslovno-inovacijski program, mednarodne poslovne priložnosti, odprti oder s predstavitvami inovacij in program za mlade. V izobraževalnem programu, ki je bil namenjen promociji, spodbujanju in razvoju slovenskega inovativnega podjetništva, je sodelovalo 77 strokovnjakov, podjetnikov, inovatorjev in znanstvenikov. V sklopu programa je bilo

Na forumu predstavljeni inovativni novosti iz Alpine in Indramata

organiziranih sedem predavanj, 13 delavnic in 17 okroglih miz ter 22 predstavitev najboljših inovacij na odprtem odru. Tretjina obiskovalcev je bila dijakov, študentov, profesorjev in mentorjev, ki so imeli voden ogled po razstavi plakatov in eksponatov, se pogovarjali z inovatorji in podjetniki ter se udeležili predavanj in delavnic, pripravljениh posebej zanje. Posebej

naj omenimo program Pot podjetniške zamisli in Poslovno stičišče, kjer so strokovnjaki inovatorjem in podjetnikom svetovali pri razvoju inovacij in rasti podjetij.

Vidni dosežki gorenjskih podjetij

Na razstavi 3. Slovenskega foruma inovacij so predstavili deset najbolj inovativnih

podjetij, trideset izbranih inovacij ter pet inovacij študentov, dijakov in mladih raziskovalcev. Med desetimi najbolj inovativnimi podjetji so bila kar štiri podjetja iz Gorenjske: Indramat elektromotorji iz Škofje Loke s transformatorjem za točkasto varjenje in paketom linearnega motorja, Iskratel iz Kranja s telekomunikacijskih sistemom S13000 MSCN, dostopnim vozliščem, spletnim komunikacijskim portalom, okoljem za testiranje telekomunikacijskih produktov in rešitvami za operativno tehnološke zveze, Domel iz Železnikov z inovativno rešitvijo ojačitve ležajnega ščita motorja ter Acroni iz Jesenic s postopkom za izdelavo nikljeve zlitine INVAR, razvojem manj legiranega dupleksnega nerjavnega jekla S32304 in delno oksidacijo in redukcijo kroma v EOP. Na razstavi tridesetih izbranih inovacij smo opazili tudi čevlje za smučarski tek ECL in ECS Alpine iz Žirov. Med petimi najboljšimi, ki so prejeli tudi posebna priznanja, sta bila Indramat elektromotorji in Iskratel.

KRANJ

Ob dnevu Save nagradili najuspešnejše sodelavce

Kot so sporočili iz Save, so preteklo sredo v kranjskem Prešernovem gledališču tudi letos pripravili tradicionalni Dan Save in slovesno podelili nagrade sodelavcem za izjemne dosežke v letu 2008. Nagrado manager leta 2008 je prejela mag. Antonija Pirc, direktorica Term 3000, d. o. o., predsednik uprave Save, d. d., Janez Bohorič pa je skupaj s Tatjano Lozar, direktorico Kompetenčnega centra Kadri, pravo in organizacija, Sava, d. d., podelil še nagrade in priznanja delavca Save 2008 sedmim zaposlenim v Poslovni skupini. Nagrado in priznanje delavec Save 2008 za izjemne dosežke so letos prejeli Stane Valentar (Savatech, d. o. o.), Dragica Novaković (Sava Hoteli Bled, d. d.), Andrej Žiško (Terme 3000, d. o. o.), Fidanka Velkova (Savatech, d. o. o.), Siniša Fotivec (Terme Lendava, d. o. o.), Andrej Kuralt (Savatech, d. o. o.) in Maik Sohr (Sava Trade München, d. o. o.). S. Ž.

LJUBLJANA

Podjetje Mimovrste prejelo bronasto gazelo

Časopisna družba Dnevnik je v sredo v Cankarjevem domu v Ljubljani s podelitvijo zlate, srebrne in bronaste gazele 2008, torej priznanj na nacionalni ravni, zaključila letošnji izbor najboljših med hitro rastočimi slovenskimi podjetji. Kipec zlate gazele je pripadel skupini Instrumentation Technologies, kipec srebrne gazele podjetju Monting SK in kipec bronaste gazele zmagovalcu gorenjskega izbora, jeseniškemu podjetju Mimovrste. Petsto najhitreje rastočih slovenskih podjetij je v petih letih, od leta 2002 do 2007, ustvarilo kar 9344 novih delovnih mest in v tem času za skoraj 5,6-krat povečalo obseg prodaje. S. Ž.

BLED

Priznanja za blejsko golfsko igrišče

Že drugo sezono je v soorganizaciji Gospodarskega interesnega združenja golfskih igrišč Slovenije in uredništva oddaje Dobro jutro, Slovenija potekala akcija Naj golf, v kateri na podlagi glasov članov slovenskih golf klubov in strokovne komisije izberejo najboljša igrišča za golf. Naziv Naj golf 2008 po izboru golfistov in strokovne komisije je tudi letos pripadel igrišču za golf Otočec, ki sodi v skupino Term Krka, drugo mesto je z minimalno razliko osvojilo igrišče za golf Bled, ki deluje v okviru družbe Sava Hoteli Bled, tretje pa igrišče Zlati Grič. Blejsko golfsko igrišče je po izboru strokovne komisije edino prejelo tudi vsa posebna priznanja v štirih različnih kategorijah, in sicer za storitve in strokovnost, novosti in spremembe, vpljdnost in prijaznost ter za stanje igrišča, vzdrževanje, čistočo in opremljenost. S. Ž.

Kazen je neutemeljena in nezakonita

Na Elektro Gorenjska pravijo, da se ne bojijo konkurence, pričakujejo pa pravično obravnavo.

STEFAN ŽARGI

Kranj - V sredo so se na Elektro Gorenjska kot prvi od petih slovenskih distributerjev električne energije, ki so pretekli teden prejeli odločbe o kaznih Urada za varstvo konkurence (UVK), odzvali na to odločbo. UVK je v odločbi ugotovil, da so v primeru podražitve električne energije konec lanskega leta, ko so vsi distributerji podražili končno ceno za šest odstotkov, ravnali usklajeno in jih za tako ravnanje kaznoval s kaznimi, ki skupaj presegajo osem milijonov evrov. Višina kazni za posameznega distributerja je odvisna od deleža prodane energije in Elektro Gorenjska, ki je najmanjši distributer v Sloveniji, je kot pravna oseba oglobljen v višini 1.065.656 evrov, odgovorna oseba pa v višini dvajset tisoč evrov.

UVK ni ravnal strokovno

Predsednik uprave Elektro Gorenjska mag. Jože Knavs je na sredini tiskovni konfe-

renci zavrnil neupravičene sume usklajenega ravnanja pri povišanju cen električne energije in napovedal, da bo Elektro Gorenjska uporabila vsa pravna sredstva zoper ravnanje UVK. Ob tem je izjavil: "Konkurenčnosti na elektrodistribucijskem trgu nikakor ne nasprotujemo, ravno obratno, sprejemamo jo kot nekaj normalnega v naši branži. Zato se nanjo tudi intenzivno pripravljamo z razvojem projektov na področju povsem tržnih dejavnosti. Vendar pa pričakujemo, da bodo imela podjetja, ki šele dobro leto delujejo na povsem sproščnem trgu, pravično obravnavo. V konkurenčnem boju pa bo končna odločitev v rokah odjemalcev, za katere dobro vemo, da so strogi sodniki." UVK po mnenju uprave Elektra Gorenjska ni strokovno ugotovil dejanskega stanja ter nepravilno uporabil tudi področno zakonodajo. Pravna mnenja strokovnjakov kažejo, da UVK pri izdaji odločbe tudi ni upošteval predpisov in veljavne prakse Evropskega so-

dišča, ki jasno določa, da v takšnih postopkih ni mogoče odločati brez utemeljene raziskave in brez trdnih dokazov. UVK ni pridobil ustreznih raziskav ter v odločbi ni razčistil morda najpomembnejšega vprašanja za prihodnjo konkurenčnost slovenskega elektrodistribucijskega trga: dejanske vloge države in HSE pri določanju nabavnih cen električne energije za potrebe gospodinjstev.

Uporabili bodo vsa pravna sredstva

Zato so se na Elektru Gorenjska odločili uporabiti vsa pravna sredstva, da dokažejo neutemeljenost odločitev UVK in da zaščitijo ime pravne in odgovorne osebe ter tudi zaposlene in odjemalce. Postopek bodo začeli z zahtevom za sodno varstvo, ki jo bodo pripravili v prihodnjih dneh in posredovali do ponedeljka. V njej bodo najverjetneje predlagali tudi, da se odločba zadrži, dokler ustavno sodišče ne odloči o pritožbi, ki jo je glede odločitve varu-

ha konkurence podjetje že podalo na ustavno sodišče.

Podražitev in izobraževanje potrošnikov

Sicer pa je znano, da se je Elektro Gorenjska z "novimi poslovnimi modeli" kot prvi v Sloveniji odločil za zaračunavanje dodatka za visoko porabo ter stroškov vodenja računa še ta mesec podražiti električno energijo v povprečju za 7,6 odstotka, saj prodajne cene električne energije za gospodinjstva še zdaleč ne dosegajo nabavnih cen, ki se že več let vztrajno višajo. Ugotavljajo namreč, da je bila tudi po podražitvi električne energije v mesecu januarju tega leta polletna izguba pri prodaji električne energije gospodinjstvom na Elektro Gorenjska še vedno 1,4 milijona evrov. Napovedali pa so tudi, da bodo v sodelovanju z Zvezo potrošnikov Slovenije začeli vrsto projektov z namenom izobraziti potrošnike in jih poučiti, kako z racionalno rabo elektrike lahko sami znižujejo stroške.

Lonijsvo varčevanje
obrestna mera do 6,50%
HRANILNICA LON d.d., Kranj
04 28 00 777 www.lon.si info@lon.si

-30%
otvoritveni popust
na vse izdelke
do konca oktobra
URKO
Planet TUŠ, Kranj

KRANJ

Pripombe o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji

Maja letos je začel veljati novi zakon o kmetijstvu, ki v poglavju o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji določa, da je treba zakonu prilagoditi tudi vse podzakonske akte s tega področja: uredbo o vrsti, obsegu in pogojih za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji ter pravilnika o vsebini vloge za izdajo dovoljenja in o registraciji dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je pozvalo vse zainteresirane, da dajo mnenje, predlagajo rešitve ali opišejo izkušnje in težave, ki jih imajo z dopolnilnimi dejavnostmi na kmetiji, še zlasti z omejitvami in pogoji za posamezno dejavnost, in jih najkasneje do 30. oktobra pošljejo na naslov ministrstva (Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana) ali na elektronski naslov bogdan.pungartnik@gov.si. C. Z.

LJUBLJANA

Prvič tudi Evropski teden gozdov

Danes, v petek, se končuje Evropski teden gozdov, ki so ga v sodelovanju z nekaterimi organizacijami prvič razglasili ministri, pristojni za gozdarstvo, iz 46 evropskih držav. Teden gozdov so namenili popularizaciji gozdov kot obnovljivega vira energije in prispevku gozda k oskrbi človeštva s pitno vodo, k blažitvi klimatskih sprememb in k varovanju okolja. Zavod za gozdove Slovenije je na sedežu Organizacije za hrano in kmetijstvo (FAO) pripravil razstavo o gozdovih in gozdarstvu, danes je popeljal novinarje na ekskurzijo v gozdove Posavja, danes in jutri pa bo za otroke na stojnici na Čopovi ulici v Ljubljani še delavnica o gozdu. C. Z.

KRANJ

Reprodukcijski material se draži bolj kot pridelki

Po podatkih državnega statističnega urada so bile avgusta cene kmetijskih pridelkov pri pridelovalcih za 0,2 odstotka nižje kot julija in za 16,9 odstotka višje kot avgusta lani. Cene rastlinskih pridelkov so se glede na julij znižale za 1,6 odstotka, v primerjavi z lanskim avgustom pa so se zvišale za 20,1 odstotka. Cene živali in živalskih izdelkov so bile avgusta za 0,7 odstotka višje kot julija in za 15,1 odstotka višje kot avgusta lani. Cene izdelkov in storitev za kmetijsko pridelavo so bile avgusta v povprečju za 0,1 odstotka višje kot julija, v primerjavi z lanskim avgustom pa so bile višje za 24,1 odstotka. V primerjavi z julijem so se najbolj zvišale cene gnojil (za 6,8 odstotka). C. Z.

ŽIROVNICA, BREZJE

O dopolnilnih dejavnostih in ekološki pridelavi

Kmetijska svetovalna služba vabi v torek ob pol desetih dopoldne v Čopovo hišo v Žirovnici in ob pol štirih popoldne v kulturni dom na Brezjah na predavanji o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji in o ekološki pridelavi vrtnin v domačem vrtu. Predavali bosta kmetijski svetovalki Ana Beden in Tatjana Grilc. C. Z.

Radio Triglav Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNEMAGNETIK, d. o. o.
Ulica heroja Verdrička 38a
4270 Jesenice
www.magnetik.si

Objavlja prsto delovno mesto

REFERENT (m/ž)

za DDD (deratizacija, dezinfekcija, dezinfekcija).

Pogoji:

- izobrazba V. stopnje (priporočljivo: zdravstveni tehnik, veterinarski tehnik),
- 2 let delovnih izkušenj,
- voznški izpit kategorije B.

Z izbranim kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj vlogi, poslani na naš naslov, predložijo življenjepis in dokazilo o končanem šolanju.

Prednost pri izbiri imajo kandidati, ki so od sedeža podjetja oddaljeni do 30 km.

Rok za prijavo je 8 dni po objavi do 4. novembra 2008. O izidu objave bodo kandidati seznanjeni v 30 dneh od oddaje prijave.

Poštene, pridne, pogumne ...

Ob svetovnem dnevu kmetic je bilo v torek na Bledu letošnje srečanje predstavnic gorenjskih društev kmečkih in podeželskih žensk.

CVETO ZAPLOTNIK

Bled - Prirediteljici srečanja, leška enota kmetijske svetovalne službe in Društvo žena in deklet na vasi občin Bled in Gorje, sta se potrudili in pripravili zanimiv program, v katerem so se prepletali kultura, izobraževanje, razvedrilo ... **Milena Kulovec**, vodja oddelka za kmečko družino in socialne zadeve v Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, je kmeticam predstavila problematiko dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. Kot je dejala, je državni zbor letos sprejel nov zakon o kmetijstvu, ki je uveljavil tudi nekatere spremembe za dopolnilne dejavnosti. Najpomembnejša je ta, da za registracijo dopolnilne dejavnosti ni več pogoj ustreznost usposobljenosti. "Po eni strani je to dobro, saj kmetom, ki se odločajo za dopolnilne dejavnosti, ni več treba dokazovati, da so za to usposobljeni, po drugi strani pa slabo, saj nekateri mislijo, da so vse znanje prinesli že s sabo na svet in da se jim ni treba vseskozi izobraževati," je dejala Kulovec in še dodala, da je spre-

Del udeleženk gorenjskega srečanja

membam zakona o kmetijstvu treba prilagoditi vse podzakonske predpise, ki urejajo dopolnilne dejavnosti.

Kmetice je nagovorila tudi letošnja kmetica leta **Štefka Pavlin** s Police pri Naklem in jim svetovala: "Bodite poštene, pridne, pogumne in ponosne na svoj poklic." Vodja gorenjske kmetijske svetovalne službe **Stane Rupnik** je do-

dal: "Vaše delo je vidno v družini, pri obdelanosti kmetijske zemlje, na družabnih srečanjih ..." Kmetice je pozval, da povedo svoje mnenje in predloge za izboljšanje predpisov o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji in da poskušajo na kmetijah bolj izkoristiti javne razpise za razvoj kmetijstva in podeželja, še zlasti razpise o finančni po-

moči pri naložbah v dopolnilne dejavnosti in v predelavo kmetijskih pridelkov ter pri ustanavljanju mikro podjetij.

V kulturnem programu so se predstavili Zaspški navihanci in otroci osnovne šole Bled z igrico *Labod Zaki* najde starše, kmetice pa so si ogledale še Blejski grad in etnološko zbirko *Simone Re-pinc - Urevc*.

Predplačilo za prizadete v neurju

Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja je v sredo najbolj prizadetim kmetijskim gospodarstvom nakazala predplačila neposrednih plačil višini 50 odstotkov vrednosti letošnjih plačilnih pravic.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana - Predplačila v skupni vrednosti nekaj več kot 3,8 milijona evrov je prejelo 3.227 kmetij in kmetijskih posestev, ki so v letošnjih poletnih neurjih utrpela vsaj 15-odstotno škodo na 65 odstotkih kmetijskih zemljišč s poljščinami, vrtninami, sadovnjaki, hmeljem in vinsko trto in je škodo popisala tudi občinska komisija za ocenjevanje škode ob naravnih nesrečah. 1.437 kmetijskih gospodarstev je prejelo do 500 evrov predplačila, 777 kmetij od 500 do 1.000 evrov, 367 od 1.000 do 1.500 evrov in 646 kmetij več kot 1.500 evrov, med njimi največ 238.364 evrov. Za približno 150 kmetijskih gospodarstev, ki naj bi tudi bile upravičene do predplačila, postopek še ni zaključen, število prejemnikov predplačila pa bo odvisno od rezultatov terenske kontrole. V agenciji predvidevajo, da bodo novembra izplačali še okrog

Poletna neurja so na Gorenjskem veliko škode povzročila tudi v šenčurški občini. Posnetek kaže poškodovano zelje v Voklem.

180 tisoč evrov predplačil. Kmetijam, pri katerih so s kontrolo ugotovili več kot 3-odstotno razliko med prijavljeno in ugotovljeno površino upravičenih površin za izplačilo plačilnih pravic, niso izplačali predplačil, prav tako ne kmetijam, ki nimajo poravnanih finančnih obveznosti za ukrepe kmetijske politike iz preteklih let, ter kmetijam, pri

katerih bi predplačilo znašalo le 50 evrov ali manj.

Nekateri v ujni prizadeti kmetije so pričakovali, da jim bo država lahko že septembra izplačala predplačilo v višini 80 odstotkov plačilnih pravic. Generalni direktor direktorata na kmetijskem ministrstvu **Branko Ravnik** je ob tem pojasnil, da predplačila lahko odobri le Evropska komisija in da po evropski

uredbi izplačilo v nobenem primeru ni možno pred 16. oktobrom in ne v znesku višjem od 50 odstotkov vrednosti plačilnih pravic.

Kmetijsko ministrstvo pripravlja spremembo uredbe o sofinanciranju zavarovalnih premij v kmetijstvu, na podlagi katere bo država k premiji za zavarovanje namesto dosedanjih 40 prispevala 50 odstotkov, kar je po evropskih predpisih najvišje možno sofinanciranje.

Letošnja poletna neurja so po podatkih občinskih komisij za ocenjevanje škode zajela 101 občino v Sloveniji, med njimi tudi osem gorenjskih. V občini Cerklje so prizadela 190 hektarjev zemljišč, v Kamniku 45, Komeni 34, Medvodah 41, Radovljici 14, Šenčurju 147, Trzinu 16 in v občini Vodice 56 hektarjev površin.

Ustanovili mladinski center

Predlog za ustanovitev novega javnega zavoda v Medvodah, gre za Mladinski center Medvode, je razdvojil občinski svet.

MAJA BERTONCELI

Medvode - Medvoški občinski svetniki so s tesno večino potrdili ustanovitev javnega zavoda Mladinski center Medvode. Za je bilo deset svetnikov, proti pa devet. Tudi slednji so sicer dejali, da se zavzemajo za mlade, da pa bi to področje lahko rešili na bolj racionalen način kot z ustanovitvijo javnega zavoda, ki bo nekakšen naslednik društva MKC Medvode.

"Za občino bo nov zavod velik finančni zalogaj. Imeli bomo še enega direktorja več. Na lokalni ravni deluje veliko društev, ki se ukvarjajo z mladimi in ta zavod

vseh teh ne bo zajel. Vsekakor sem za to, da se pomaga mladim, sem pa proti ustanovitvi zavoda," je svoj glas obrazložila svetnica LDS Alenka Žavbi Kunaver. Dragan Djukić (Zares) je bil eden izmed tistih, ki so se zavzeli za ustanovitev zavoda: "Za njegov zagon smo v občinskem proračunu že zagotovili sredstva in smo zavezani, da zavod tudi ustanovimo. Kdor bo glasoval proti, bo glasoval proti mladim in proti javnemu interesu." Razprava in na koncu tudi glasovanje je pokazalo, da je občinski svet glede te teme močno razdvojen, odlok o ustanovitvi Mladinskega centra Medvo-

de pa je bil vendarle sprejet. "Za mlade Medvoščane je to velika pridobitev in izraz zupanja lokalne politike, ki je bil tako dolgo pričakovan. Reorganizacija v zavod bo omogočila stabilizacijo delovanja in predvsem redno odprtost novega mladinskega kluba. Kot društvo MKC Medvode smo bili finančno v celoti odvisni od kandidiranja na javnih razpisih. Letos je občinski proračun dejavnosti društva in ustanovitvi zavoda namenil 97 tisoč evrov, finančni okvir za delovanje zavoda v prihodnje pa je od 120 do 150 tisoč evrov. Za papirologijo smo porabili veliko časa. Zavod bo imel zagotovljena bolj fiksna sredstva, zato bomo lahko več časa posvetili predvsem izvedbi samih programov za mlade in razvoju projektov, ki bodo konkurenčni tako na državni ravni kot pri kandidiranju na evropskih razpisih," je pojasnila Nataša Pust, predsednica Društva MKC Medvode.

Občinski svet občine Medvode je sprejel odlok o ustanovitvi še enega javnega zavoda, in sicer Knjižnice Medvode. To pomeni osamosvojitve medvoške knjižnice, ki je bila do ustanovitve zavoda Mestna knjižnica Ljubljana del Knjižnice Šiška.

GG | naročnine | 04/201 42 41, e-pošta: narocnine@g-glas.si, www.gorenjski-glas.si

VOLKSBANK
KÄRNTEN SÜD

V Avstriji so hranilne vloge garantirane z 100%!

Zdaj in v prihodnosti!

Vprašajte po aktualni obrestni meri in si tudi Vi zagotovite Vašo hranilno vlogo pri Volksbank Kärnten Süd v Borovljah.

Dogovorite se za termin:

Hermann Kelich
0043 4227 3756-12
herrmann.kelich@vbks.at

Mag. Maja Bradan
0043 4227 3756-21
maja.bradan@vbks.at

www.vbks.at

tuš

SUPERMARKET Planet Kranj

Velja samo
24.10.-25.10.-26.10.
PETEK SOBOTA NEDELJA

Puranji file
• postrežno
34 % ceneje
Redna cena: € 7,49
4,89 €/kg

Sir Gauda
• Tuš
31 % ceneje
Redna cena: € 5,84
3,99 €/kg

Planet
tuš
KRANJ

kjer so zvezde doma!

www.planet-tus.si

Koncert skupine Colonia

Petek, 24.10. ob 22. uri

Na Bowlingu smo za vas pripravili koncert energične skupine Colonia. **Vstop je prost**

Umkovanje

Petek, 24.10. od 17. do 20. ure
Sobota, 25.10. od 10. do 13. ure

Prihaja najboljši vesilčan junak v galaksiji! Zanimivo ves bodo Umko, Gaster in Dancena Dancehead. Da bi postali manjše, vas bo Dancena najprej animirala s svojo predstavo. Umko vas pričakuje, da se zabavate z animirano in njegovimi gosti ter posvojite ambiovrte magrado.

www.tus.si

Vroč klubski večer

Sobota, 25.10. od 21. ure dalje

Zabava z DJ-em v ritmičnih Yu scene, R'n'B, Disca in House-a na Bowlingu Planeta Tuš Kranj.

Akcijske cene pijač!

Lahko boste preizkusili tudi inovativno zabavno storitev Danceheads, s katero boste lahko posneli svoj prvi videospot.

ANKETA

Cene previsoke

JASNA PALADIN

Cene zbiranja, odvoza in deponiranja komunalnih odpadkov bodo močno poskočile. Za mnenje smo vprašali Moravčane, ki sodijo med tiste, ki jih bo podražitev najbolj udarila po žepu. Z januarjem bodo za smeti namesto dobrih 7 evrov, plačevali kar 22,5 evra.

Ivica Zupančič, Moravče:

"Podražitev do neke mere človek še razume, a nove cene so absolutno previsoke. Nerazumno je, da moramo smeti voziti v Celje, morala bi se najti rešitev za deponijo v Dobu."

Andrej Mrčun, Ples:

"Podražitev je za mnoge velika obremenitev, kot kaže, bomo kmalu res delali le za položnice. Odpadke bi morali ločevati in več reciklirati. Sam že vrsto let ločujem in pridelam malo odpadkov."

Ana Prce, Moravče:

"Ne vem, kdo je krivec, a cene so previsoke, že zdaj so bile. Ljudje bi morali bolj pomisliti, kaj odvržejo, le tako bi bilo smeti manj. Včasih je bilo več steklene embalaže, danes pa je povsod plastika."

Marija Vidergar,
Selce pri Moravčah:

"Podražitev nas je ujezila. Zakaj mora biti prav naša občina med dražjimi? Dolgoročna rešitev je v ločevanju in zmanjšanju odpadkov, a so eko otoki tako redki."

Milan Novinc,
Dole pri Krašчах:

"Taka podražitev ni normalna. Lahko bi upoštevali ljudi, ki komaj preživijo mesec. Najlažje je dvigniti ceno, premalo pa se naredi za dolgoročno ureditev problema."

Sporazum o lastništvu otoka

Ministrstvo za kulturo in ljubljanska nadškofija sta se dogovorila o poravnavi glede Blejskega otoka.

MATEJA RANT

Bled - V skladu s sporazumom med ministrstvom za kulturo in ljubljansko nadškofijo, ki ga je na svoji seji v začetku oktobra potrdila tudi vlada, bo država ostala lastnica otoka, objekti na njem pa bodo v lasti blejske župnije. Blejska župnija se je tako odpovedala zahtevi za vrnitev otoka v naravi in bo umaknila pritožbo pred evropskim sodiščem za človekove pravice.

Župnija Bled se je odpovedala tudi vsem odškodninskimi zahtevkom, ki ji morebiti pripadajo, so sporočili iz tiskovnega urada ljubljanske nadškofije. "V posest župnije Bled bodo vrnjene še preostale stavbe na otoku, ki omogočajo nadaljevanje večstoletne tradicije duhovnega in kulturnega utripa na tem prostoru. Ob tem bo župnija upravičencem povrnila vlaganja,

Lastnica otoka bo država, objekti na njem pa bodo last župnije. / Foto: Tina Dakl

ki so povečala vrednost stavb in objektov," so še dodali. Nadškofija se je ob tem zavezala, da bo kot dober gospodar dosledno spo-

štovala varstveni režim kulturnega spomenika, ki velja za območje celotnega otoka. V skladu z določbami iz sporazuma bo zagotavljala,

da se bo na otoku odvijala kulturno-umetniška dejavnost in da bo Blejski otok ostal javno dostopen vsem obiskovalcem.

GLASOV JEZ

Gorenjska slika: kamni ob cesti

Takšni prizori, kot jih kaže posnetek, so na Gorenjskem kar pogosti. V razmerah, ko je zasebna lastnina "sveta stvar", jo ljudje ščitijo na različne načine - tudi tako, da ob rob ceste postavijo velike skale, ki voznikom preprečujejo, da bi zapeljali na zasebno zemljišče. Kamni ob cesti so ob slabši vidljivosti ali nepredvideni prometni situaciji lahko za voznike zelo nevarni, še zdaleč niso v ponos deželi, ki se razglašja za gostoljubno in prijazno, lahko pa pomenijo tudi "pritisk" za ureditev lastništva. Marsikatera javna pot na Gorenjskem se je v (socialistični) preteklosti brez odmere in plačila preprosto razširila na zasebna zemljišča.

JESENICE

Zbirni center zaživel prek vseh pričakovanj

Zbirni center Jesenice, ki so ga odprli 15. septembra, je zaživel prek vseh pričakovanj. Kot je povedal direktor javnega komunalnega podjetja Jeko-In Aleksander Kupljenik, so v prvih desetih dneh delovanja zbrali 23 ton odpadkov. V povprečju vsak dan naštejejo med 30 in 40 obiskovalcev, ki pripeljejo različne vrste ločeno zbranih odpadkov. V podjetju Jeko-In so se odločili, da bodo obiskovalce še dodatno nagradili - vsak pettosti bo do konca leta prejel simbolično darilo - priročnik stiskalec za plastiko in pločevinke. U. P.

Mladoporočenci

V Bistrici pri Trziču sta se 18. oktobra poročila Tanja Leskovec in Miha Čeč, v Kranju pa Uroš Rant in Urška Kemperle ter Mirzet Bajrovič in Anita Malič. Mladoporočencem čestitamo in jim podarjamo polletno naročnino na Gorenjski glas.

KOŠARKA
1. SKL
ODEJA KED : SLOVENSKE KONJICE
SOBOTA, 25. 10. 2008, ob 17.45
ŠPORTNA DVORANA PODEN VABLJENI!

KOŠARKA
LIGA UPC
TCG MERCATOR : ZLATOROG LAŠKO
SOBOTA, 25. 10. 2008, ob 20. uri
ŠPORTNA DVORANA PODEN VABLJENI!

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo, v soboto bo pretežno oblačno, v nedeljo pa deloma sončno z jutranjo meglo po kotlinah.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

5/14°C

SOBOTA

5/14°C

NEDELJA

3/15°C

UDRUGA POKLJANCI
RADIO KRANJ
97.3 MHz
RADIO KRANJ d.o.o.
Stritarjeva ul. 6, KRANJ
TELEFON:
(04) 281-2220 recepcija
(04) 281-2221 redakcija
(04) 2022-222 recepcija
(051) 303-505 mobilna št. št.
FAX:
(04) 281-2225 recepcija
(04) 281-2229 izdaja
E-pošta:
radio Kranj@radio-kranj.si
www.radio-kranj.si